

Ändring av laghänvisningar i Taxa och
ersättning från enskild för kommunens
kostnader inom socialnämndens
verksamhetsområde

12

2026KS208

Sammanträdesdatum
2026-06-04

§ 191

Dnr 2026KS208

Ändring av laghänvisningar i Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige, i enlighet med socialnämndens förslag

Kommunfullmäktige fastställer *Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde* att gälla från och med 1 juli 2026.

Kommunfullmäktige upphäver *Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde*, fastställd 14 december 2023 § 166. Riktlinjen tillämpas dock till och med 30 juni 2026.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har gjort en översyn av laghänvisningar i styrdokument med anledning av att ny socialtjänstlag trädde i kraft 1 juli 2025. Riktlinjer hänförliga till taxa och avgifter inom socialnämndens verksamhetsområde har setts över.

Dokumentet *Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde*, fastställt av kommunfullmäktige 14 december 2023 §166, har uppdaterats med de nya laghänvisningarna. Det har inte gjorts några materiella förändringar i bestämmelserna. Revideringen av dokumentet med aktuella laghänvisningar är endast av administrativ karaktär och påverkar inte avgifter för brukare.

Pensionärsrådet och Rådet för tillgänglighet och delaktighet har informerats om ärendet och har inte lämnat några synpunkter.

Socialnämnden bereder detta ärende till kommunfullmäktige eftersom det ligger inom nämndens verksamhetsområde. Kommunstyrelsen har dock ett beredningsansvar för ärenden till kommunfullmäktige och ska ges tillfälle att yttra sig i ärenden som beretts av annan nämnd.

Beslutsunderlag

- Socialnämndens beslut 16 april 2026, § 69
- Tjänsteskrivelse 7 april 2026
- *Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde*, 14 december 2023 § 166

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2026-06-04

-
- Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde, ändringsdokument.
 - Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde, förslag att gälla från 1 juli 2026
 - Kommunfullmäktiges beslut den 14 december 2023 § 166

Signatur justerande		Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2026-05-06

§ 69

Dnr 2026SOCN60

Ändring av laghänvisningar i Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde

Beslut

Socialnämndens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige fastställer *Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde* att gälla från och med 1 juli 2026.

Kommunfullmäktige upphäver *Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde*, fastställd 14 december 2023 § 166. Riktlinjen tillämpas dock till och med 30 juni 2026.

Socialnämndens förslag till beslut i kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt socialnämndens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har gjort en översyn av laghänvisningar i styrdokument med anledning av att ny socialtjänstlag trädde i kraft 1 juli 2025. Riktlinjer hänförliga till taxa och avgifter inom socialnämndens verksamhetsområde har setts över.

Dokumentet *Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde*, fastställt av kommunfullmäktige 14 december 2023 §166, har uppdaterats med de nya laghänvisningarna. Det har inte gjorts några materiella förändringar i bestämmelserna. Revideringen av dokumentet med aktuella laghänvisningar är endast av administrativ karaktär och påverkar inte avgifter för brukare.

Pensionärsrådet och Rådet för tillgänglighet och delaktighet har informerats om ärendet och har inte lämnat några synpunkter.

Socialnämnden bereder detta ärende till kommunfullmäktige eftersom det ligger inom nämndens verksamhetsområde. Kommunstyrelsen har dock ett beredningsansvar för ärenden till kommunfullmäktige och ska ges tillfälle att yttra sig i ärenden som beretts av annan nämnd.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 7 april 2026
- *Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde*, 14 december 2023 § 166

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2026-05-06

-
- Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde, ändringsdokument.
 - Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde, förslag att gälla från 1 juli 2026
 - Kommunfullmäktiges beslut den 14 december 2023 § 166

Signatur justerande		Utdragsbestyrkande

Socialnämnden

Datum
2026-04-07

Diarienummer
2026SOCN60 706

Ändring av laghänvisningar i Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde

Förslag till beslut

Socialnämndens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige fastställer *Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde* att gälla från och med 1 juli 2026.

Kommunfullmäktige upphäver *Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde*, fastställd 14 december 2023 § 166. Riktlinjen tillämpas dock till och med 30 juni 2026.

Socialnämndens förslag till beslut i kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt socialnämndens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har gjort en översyn av laghänvisningar i styrdokument med anledning av att ny socialtjänstlag trädde i kraft 1 juli 2025. Riktlinjer hänförliga till taxa och avgifter inom socialnämndens verksamhetsområde har setts över.

Dokumentet *Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde*, fastställt av kommunfullmäktige 14 december 2023 §166, har uppdaterats med de nya laghänvisningarna. Det har inte gjorts några materiella förändringar i bestämmelserna. Revideringen av dokumentet med aktuella laghänvisningar är endast av administrativ karaktär och påverkar inte avgifter för brukare.

Pensionärsrådet och Rådet för tillgänglighet och delaktighet har informerats om ärendet och har inte lämnat några synpunkter.

Socialnämnden bereder detta ärende till kommunfullmäktige eftersom det ligger inom nämndens verksamhetsområde. Kommunstyrelsen har dock ett beredningsansvar för ärenden till kommunfullmäktige och ska ges tillfälle att yttra sig i ärenden som beretts av annan nämnd.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 7 april 2026
- Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde, 14 december 2023 § 166
- Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde, ändringsdokument.
- Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde, förslag att gälla från 1 juli 2026
- Kommunfullmäktiges beslut den 14 december 2023 § 166

Fredrik Wallström
Sektorschef

Martin Filin Karlsson
Tf utvecklingschef

Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde

Innehåll

Allmänt om taxor och avgifter	4
Allmänt om ersättning från enskild för kommunens kostnad	4
Rätten att ta ut avgift	4
Beräkning av den enskildes avgift och kostnad	5
Taxans beräkningsgrunder och omräkningsprinciper.....	5
Insatser och tjänster.....	6
Familjerådgivning.....	6
Hemtjänst i ordinärt boende och biståndsbedömt trygghetsboende (5:5 SoL)	6
Omvårdnadsinsatser	7
Serviceinsatser	7
Ledsagning.....	7
Avlösning av närståendevårdare i hemmet.....	8
Trygghetsinsats	8
Service- och omvårdnadsinsatser i särskilt boende för service och omvårdnad (5:5 SoL)	8
Stöd och omsorgsinsatser i bostad med särskild service (5:7 SoL)	9
Förbrukningsvaror	9
Dagverksamhet	9
Boendestöd.....	9
Insatser LSS	10
Bostad och boende	10
Fritidsverksamhet.....	10
Kulturella aktiviteter	10
Måltider	11
Måltider på boenden SoL.....	11
Måltider på dagverksamhet SoL	12
Måltidsleverans SoL	13
Måltider på boenden LSS	13
Måltid (lunch) på daglig verksamhet LSS	14
Måltider vid korttidsvistelser utanför hemmet LSS.....	14

Bostad och boende	15
Kommunal primärvård (hälso- och sjukvård)	16
Transport av avliden till bårhus	16
Förvaring av avliden på bårhus.....	16
Provisorisk dödsboförvaltning och gravsättning	17
Bestämmelse om avvikelser från beslutad taxa	17
Ersättningsberäkningsgrunder och insatser	17
Upphåll vid insats av behandlingskaraktär i hem för vård eller boende eller i familjehem	18
Boendeinsats utan vård- eller behandlingsinsats.....	18
Barns vård i ett annat hem än det egna, SoL.....	18
Barns vård i ett annat hem än det egna, LSS	19
Vem betalar avgift och vilka avgifter.....	19
Överklagan av taxan, avgifterna och den enskildes kostnad.....	20
Lagtext 2023-09-27	20

Allmänt om taxor och avgifter

Taxebestämmelserna utgör principerna för beräkning av avgifterna för insatser, tjänster och andra nyttigheter som kommunen tillhandahåller sina invånare. Taxan fastställs av kommunfullmäktige.

Kommunen får ta ut skäliga avgifter på grunder som kommunen bestämmer.

Självkostnadsprincipen gäller som en allmän regel för storleken på avgiften. Den innebär att högre avgift inte får tas ut än vad som motsvarar kommunens kostnad.

Likställighetsprincipen ska beaktas, det vill säga att kommunen ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

För tjänster och nyttigheter som kommunen är skyldig att tillhandahålla får avgift tas ut bara om det anges i speciallag, som till exempel socialtjänstlag (2001:453).

Allmänt om ersättning från enskild för kommunens kostnad

Stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär medför generellt sett inte kostnadsansvar för den enskilde, det vill säga, kommunen får inte ta ut ersättning för sådana insatser. Förutom vad gäller ersättning av vuxna för uppehälle vid vård på behandlingshem. Ersättningens storlek fastställs av regeringen.

För andra stöd- och hjälpinsatser, som inte är av behandlingskaraktär, får kommunen ta ut skälig ersättning.

För vissa insatser som ges till barn och ungdom, upp till 18 år, får kommunen ta ut ersättning från vårdnadshavare enligt bestämda regler och belopp, fastställda av regeringen.

I dessa taxebestämmelser benämns denna ersättning som *den enskildes kostnad*.

Rätten att ta ut avgift

Denna taxas avgifter tas ut med stöd av

- 8 kap. 1, 2 §§ socialtjänstlag (2001:453), SoL
- 18-20 §§ lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS
- 17 kap 1 § hälso- och sjukvårdslag (2017:30), HSL
- 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725), KL

- 18 kap. 2 § st. 2 ärvdabalken (1958:637), ÄB
- 5 kap 2 § st. 2 begravningslag (1990:1144)

Lagtexten återfinns sist i detta dokument.

I dokumentet *Avgifter för insatser och tjänster inom socialnämndens verksamhetsområde* finns avgifterna omräknade till belopp i kronor. Avgifterna omräknas årligen efter principerna i taxan och beslutas av socialnämnden.

Beräkning av den enskildes avgift och kostnad

I kommunfullmäktiges antagna styrdokument *Riktlinjer för beräkning av avgiftsutrymme* finns närmare bestämmelser om hur den enskildes avgiftsutrymme ska beräknas.

För beräkning av den enskildes avgifter tillämpas

- 8 kap. 3-9 §§ SoL,
- 19 § LSS,
- 6 § förordning (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade,
- 17 kap. 8 § HSL

För beräkning av den enskildes kostnad till kommunen tillämpas

- 6 kap. 1-4 §§ socialtjänstförordning (2001:937), SoF
- 5 § förordning (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Taxans beräkningsgrunder och omräkningsprinciper

Härryda kommun använder sig av olika beräkningsgrunder beroende på vilken insats eller tjänst det är fråga om, exempelvis är hemtjänstinsatserna beräknade utifrån självkostnaden och livsmedelskostnaderna är baserade på referensvärden från Konsumentverket.

Generellt sett avrundas avgifterna neråt till närmaste krona efter beräkning utifrån taxans principer. Flertalet avgifter uppges i belopp per månad. För de flesta avgifter gäller att de uttas från dagen för utförandet av första insatsen till och med sista dag för insatsens utförande. I det fall insatsen eller tjänsten påbörjas eller avslutas mitt under pågående månad uttas avgift beräknad per dag med 1/30 av månadsavgiften.

Härryda kommuns självkostnad per timma inom hemtjänsten bestäms till den årliga framräknade prestationsersättningen som utgår till hemtjänstutförarna i egen regi. Omräkning av beloppet sker årligen gentemot förändring i omsorgsprisindex (OPI).

Vid årlig omräkning av avgiften för förbrukningsvaror och livsmedelskostnad används Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad för de grupper som valts ut och som framgår under respektive måltidsrubrik.

Avgiften för kommunal primärvård omräknas årligen och följer senast fastställda belopp, som omräknas utifrån landstingsprisindex (LPIK) av Samverkansnämnden, Västra Sjukvårdsregionen.

Avgiften för insatser som, direkt eller indirekt, följer prisbasbeloppet omräknas vid förändringar som påkallas enligt lag. Högkostnadsskyddets belopp följer förändringar i prisbasbeloppet och utgör avgift i vissa insatser.

Insatser och tjänster

Familjerådgivning

Lagrum: 8 kap. 2 § SoL

Avgiften bestäms till ett belopp per samtalsbesök med undantag för första besöket som ska vara avgiftsfritt.

- 150 kr för individuellt samtalsbesök
- 300 kr för par i gemensamt samtalsbesök

Undantag från avgift medges den som lever i ekonomisk utsatthet, exempelvis

- uppbär försörjningsstöd
- genomgår skuldsanering
- genomgår löneutmätning

Hemtjänst i ordinärt boende och biståndsbedömt trygghetsboende (5:5 SoL)

Hemtjänstinsatser delas upp i omvårdnadsinsatser, serviceinsatser, ledsagning, avlösning av närståendevårdare samt trygghetsinsats. Omvårdnads- och serviceinsatserna är åsatta schablontider och frekvens, vilka tillsammans med självkostnaden/timma utgör grund för beräkning av avgifterna. Avgiften för

oregelbunden ledsagning, oregelbunden avlösning av närståendevårdare samt trygghetsinsats baserar sig på självkostnad/timma.

Lagrum: 8 kap. 2 § SoL

Omvårdnadsinsatser

Nivå 1 omfattar ett insatstillfälle/vecka och avgiftsberäknas med 1,25 timmar/månad.

Nivå 2 omfattar två till sex insatstillfällen/vecka och avgiftsberäknas med 3,0 timmar/månad.

Nivå 3 omfattar sju eller fler insatstillfällen/vecka och avgiftsberäknas med 5,5 timmar/månad.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus eller beslutad korttidsplats
- reduktion sker med 1/30 av beslutad månadsavgift per frånvarodag.
Avresedagen räknas som frånvarodag, ankomstdagen som närvarodag.

Serviceinsatser

Avgiften beräknas med självkostnad/timma med grund i insatsens schablontid och frekvens. Avgiften beräknas till en genomsnittlig månadskostnad.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus eller korttidsplats
- reduktionen beräknas utifrån utebliven insats
- sammanboende makar, sambor, registrerade partners betalar var och en $\frac{3}{4}$ av månadsavgiften i det fall båda har samma typ av serviceinsats

Ledsagning

Regelbunden ledsagning räknas in i omvårdnadsinsatserna utifrån tid och frekvens. Avgiften uttas i enlighet med nivå-systemet.

Oregelbunden ledsagning. Avgiften beräknas med grund i självkostnad/timma men uttas per påbörjad halvtimma.

Avlösning av närståendevårdare i hemmet

Regelbunden avlösning räknas in i omvårdnadsinsatserna utifrån tid och frekvens. Avgiften uttas i enlighet med nivå-systemet.

Oregelbunden avlösning. Avgiften beräknas med grund i självkostnad/timme men uttas per påbörjad halvtimme. Högst avgift är två timmar/månad.

Trygghetsinsats

Trygghetstelefon

Avgiften för insatsen trygghetstelefon utgör ½ självkostnadstimma per månad. Avgiftsfri installation av utrustning och avgiftsfria larmuttryckningar.

Avgiften för utbyte av trygghetstelefon och larmknapp vid vårdslös hantering av utrustningen utgörs av kommunens självkostnad, vilket är samma belopp som leverantören debiterar kommunen.

Service- och omvårdnadsinsatser i särskilt boende för service och omvårdnad (5:5 SoL)

Lagrum: 8 kap. 2 § SoL

Avgiften för service- och omvårdnadsinsatserna utgörs av högkostnadsskyddets belopp i 8 kap. 5 § p 1 SoL per månad.

Avgiften uttas från den enskilde som

- med ett biståndsbeslut bor permanent på boendet.
- med ett biståndsbeslut vistas kortare tid på boendet oavsett anledning.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus.
- reduktion sker med 1/30 av beslutad månadsavgift per frånvarodag. Avresedagen räknas som frånvaro, ankomstdagen räknas som närvarodag.

Medboende på särskilt boende för service och omvårdnad

Lagrum: 8 kap. 2 § SoL

Den enskilde som bor permanent på boendet enbart som medboende och har behov av insatser betalar avgift enligt taxan för hemtjänst i ordinärt boende utifrån beslutade hemtjänstinsatser.

Stöd och omsorgsinsatser i bostad med särskild service (5:7 SoL)

Lagrum: 8 kap. 2 § SoL

Avgiften för stöd och omsorgsinsatser utgörs av högkostnadsskyddets belopp i 8 kap. 5 § p 1 SoL per månad.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus.
- reduktion sker med 1/30 av beslutad månadsavgift per frånvarodag.
Avresedagen räknas som frånvaro, ankomstdagen räknas som närvarodag.

Förbrukningsvaror

För den med biståndsbeslut om särskilt boende för service och omvårdnad, permanent boende och korttidsvistelse, tillhandahåller kommunen förbrukningsvaror, såsom toalettpapper, städ- och tvättmateriel etc.

Avgiften för förbrukningsvaror utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade kostnad.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus.
- reduktion sker med 1/30 av beslutad månadsavgift per frånvarodag.
Avresedagen räknas som frånvaro, ankomstdagen räknas som närvarodag.

Dagverksamhet

Lagrum: 8 kap. 2 § SoL

Avgiftsfri insats.

Boendestöd

Lagrum: 8 kap. 2 § SoL

Avgiftsfri insats.

Insatser LSS

LSS medger att kommunen får ta ut skäligen avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter, i övrigt är insatser enligt LSS avgiftsfria. Avgifterna får enbart tas ut av den som uppbär en viss storlek på inkomst, vilket vanligen medför att avgifter kan debiteras från 1 juli det år den enskilde fyller 19 år.

Bostad och boende

Lagrum: 19 § LSS

Se under rubriken *Bostad och boende* sidan 14.

Fritidsverksamhet

Lagrum: 19 § LSS

Den enskilde debiteras ingen avgift men kan ha självkostnader.

Kulturella aktiviteter

Lagrum: 19 § LSS

Den enskilde debiteras ingen avgift men kan ha självkostnader.

Måltider

Taxans principer för beräkning av måltidsavgifter skiljer sig något åt beroende på om måltiderna är ett led i insatser beslutade med stöd av SoL eller LSS.

Måltider på boenden SoL

Lagrum: 2 kap. 5 § KL

Särskilt boende för service och omvårdnad (5:5 SoL)

Avgift för måltider (helpension) på särskilt boende för service och omvårdnad utgörs per månad av summan av

- Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 61-74 år, plus
- 1/3 av sektorn för socialtjänsts inköpskostnad för tillagning av maten.

Avgiften uttas från den enskilde som

- med ett biståndsbeslut bor permanent på boendet.
- med ett biståndsbeslut vistas kortare tid på boendet oavsett anledning.

Undantag från avgift medges den som inte kan äta eller dricka vanlig mat och dryck

- till följd av varaktig sjukdomsdiagnos eller annat medicinskt tillstånd, och
- är fullnutrierad genom läkemedelsförskriven nutrition (TPN), och
- som själv betalar för nutritionen.

Undantag från avgift medges den som vistas kortare tid på boendet och inte kan äta eller dricka vanlig mat och dryck

- till följd av varaktig sjukdomsdiagnos eller annat medicinskt tillstånd, och
- är fullnutrierad genom läkemedelsnära produkt i form av sondnäring, och
- som själv betalar för nutritionen.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus.
- reduktion sker med 1/30 av beslutad månadsavgift per frånvarodag.
Avresedagen räknas som frånvaro, ankomstdagen räknas som närvarodag.

Medboende på särskilt boende för service och omvårdnad (5:5 SoL)

Den enskilde som bor permanent på boendet enbart som medboende har möjlighet att teckna måltidsabonnemang i form av helpension per månad, varvid priset beräknas på samma sätt som ovan avgift. Moms ingår.

Bostad med särskild service (5:7 SoL)

För den enskilde över 18 år som bor på boende i extern regi, avser både kortare vistelse och längre tids boende, med ett SoL-beslut (5:7) uttas måltidsavgift för helpension per månad eller dygn.

Undantag från måltidsavgift medges

- den som betalar direkt till måltidsleverantören alternativt den enskilde som på egen hand hanterar sin mathållning, och
- i de fall kommunen inte bekostar måltiderna.

Avgiften utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år.

Bostad med särskild service (5:7 SoL) verkställd på LSS-boende

Den enskilde över 18 år som bor permanent med ett 5:7 SoL-beslut på ett gruppboende i kommunal regi har möjlighet att teckna måltidsabonnemang i form av helpension per månad, i det fall den enskilde inte på egen hand vill hantera sin mathållning.

Avgiften utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år.

Den enskilde över 18 år som bor permanent med ett 5:7 SoL-beslut i en servicebostad har inte möjlighet att teckna måltidsabonnemang men enstaka måltider kan ibland tillhandahållas.

Avgiften utgörs av summan av

- Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnader per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år, gånger
- Den procentuella andel som varje måltid beräknas utgöra av heldagskostnaden (1/30).
Frukost 20 %, lunch 40 %, middag 30 %, mellanmål 5 % + 5 %.

Måltider på dagverksamhet SoL

Lagrum: 2 kap. 5 § KL

Avgiften för måltider (halvpension och mellanmål) på dagverksamhet är en dagskostnad och utgörs av 65 % av 1/30 av summan av

- Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 61-74 år, plus
- 1/3 av sektorn för socialtjänsts inköpskostnad för tillagning av maten

Avgiften uttas av den enskilde beräknad per besöksdag.

Måltidsleverans SoL

Färdiglagad lunch som levereras hem till den enskilde.

Lagrum: 2 kap. 5 § KL

Lagrum: 8 kap. 2 § SoL

Avgiften för måltiden avser per lunchportion och utgörs av 40 % av 1/30 av summan av

- Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 61-74 år, plus
- 1/3 av sektorn för socialtjänsts inköpskostnad för tillagning av maten

Tillkommer avgift för leveransinsatsen, som är bestämd till 10 kronor per portion.

Måltider på boenden LSS

Lagrum: 2 kap. 5 § KL

Den enskilde över 18 år som bor permanent med ett LSS-beslut på ett gruppboende i kommunal regi har möjlighet att teckna måltidsabonnemang i form av helpension per månad, i det fall den enskilde inte på egen hand vill hantera sin mathållning.

Avgiften utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år.

För den enskilde över 18 år som bor på boende i extern regi, avser både kortare vistelse och längre tids boende, med ett LSS-beslut uttas avgift för helpension per månad eller dygn.

Undantag från måltidsavgift medges

- den som betalar direkt till måltidsleverantören alternativt den enskilde som på egen hand hanterar sin mathållning, och
- i de fall kommunen inte bekostar måltiderna.

Avgiften utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år.

Den enskilde som bor permanent med ett LSS-beslut på en servicebostad i kommunal regi har inte möjlighet att teckna måltidsabonnemang, men enstaka måltider kan ibland tillhandahållas.

Avgiften utgörs av summan av

- Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnader per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år, gånger
- Den procentuella andel som varje måltid beräknas utgöra av heldagskostnaden (1/30).
Frukost 20 %, lunch 40 %, middag 30 %, mellanmål 5 % + 5 %.

Måltid (lunch) på daglig verksamhet LSS

Lagrum: 2kap. 5 § KL

Avgiften för lunch på daglig verksamhet och utgörs av summan av 40 % av 1/30 av

- Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnader per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år

Avgiften uttas av den enskilde beräknad per besöksdag.

Undantag från avgiften medges

- den som bor på gruppboende i kommunal regi och som har tecknat måltidsabonnemang i form av helpension.

Måltider vid korttidsvistelser utanför hemmet LSS

Lagrum: 2 kap. 5 § KL

Avgiften utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnader utifrån respektive åldersgrupp för barn t.o.m. 17 år.

Avgiften utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnader för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år för vuxna över 18 år.

Avgiften uttas av den enskilde beräknad per besöksdag. Ankomstdagen räknas som närvarodag, avresedagen som frånvarodag.

Bostad och boende

Hyra enligt jordabalken debiteras för bostad som utgör den enskildes permanenta hem. Detta gäller bostäder oavsett insatsen är beslutad i enlighet med SoL eller LSS.

Bostadsavgift debiteras för bostad som utgör den enskildes permanenta hem i de fall jordabalken inte är tillämplig. Bostadsavgiften utgörs av högkostnadsskyddets belopp i 8 kap. 5 § p. 2 SoL. Detta gäller bostäder oavsett insatsen är beslutad i enlighet med SoL eller LSS.

Bostadsavgift debiteras för boende i extern regi, avser både kortare vistelse och längre tids boende där någon form av omsorgsinsatser utförs, i de fall jordabalken inte är tillämplig. Bostadsavgiften utgörs av högkostnadsskyddets belopp i 8 kap. 5 § p. 2 SoL. Detta gäller boende oavsett insatsen är beslutad i enlighet med SoL eller LSS.

Undantag från avgift medges för

- den enskilde som betalar hyra för boendet direkt till den externa anordnaren av boendeinsatsen.
- den enskilde som innehar annan bostad den ensam betalar hyra för, vilket ska visas genom inlämnande av underlag som styrker betalning.
- den enskilde som har insatsen beslutad med stöd av LSS och i perioden från 18-årsdagen till och med 1 juli det år den enskilde fyller 19 år.
- den enskilde över 18 år som har insatsen beslutad med stöd av SoL och som uppbär försörjningsstöd som enda livsuppehälle.

Hyra respektive bostadsavgift utgår inte för korttidsboende/plats i särskilt boende för service och omvårdnad i kommunal regi i de fall den är ett led i SoL-insatser i form av växelvård, avlastning för anhöriga, hemtagning från sjukhus samt i väntan på särskilt boende för service och omvårdnad.

Hyra respektive bostadsavgift utgår inte för korttidsboende/plats i särskilt boende för service och omvårdnad i de fall den är ett led i SoL-insats i form av hospice, oavsett det är i kommunal eller extern regi.

Kommunal primärvård (hälso- och sjukvård)

Lagrum: 17 kap. 1 § HSL

Avgiften utgörs av prestationsersättningens timbelopp för hemsjukvård fastställd av Samverkansnämnden, Västra Sjukvårdsregionen och bestäms till en (1) timma per månad.

Avgiften uttas från den enskilde som blir inskriven i den kommunala primärvården och är

- boende i särskilt boende för service och omvårdnad enligt SoL
- korttidsvistande i särskilt boende för service och omvårdnad enligt SoL
- boende i särskilt boende för stöd och hjälp mm enligt SoL, även benämnt biståndsbedömt trygghetsboende
- boende i bostad med särskild service enligt SoL
- boende i ordinärt boende
- från och med 1 juli det år man fyller 19 år.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus och korttidsplats
- reduktion sker med 1/30 av månadsavgiften per frånvarodag. Avresedagen räknas som frånvarodag, ankomstdagen räknas som närvarodag.

Undantag från avgift medges

- den enskilde, oavsett ålder, som tillhör de personkretsar som anges i LSS och som bor i bostad med särskild service med LSS-beslut (gruppboende eller servicebostad)
- den enskilde till och med 1 juli året den fyller 19 år

Transport av avliden till bårhus

Lagrum: 17 kap. 1 § HSL

Avgift debiteras med samma belopp som transportören debiterar kommunen. Moms tillkommer.

Avgiften debiteras dödsboet.

Förvaring av avliden på bårhus

Lagrum: 17 kap. 1 § HSL

Avgift debiteras med samma belopp som Västra Götalandsregionen debiterar kommunen.

Avgiften debiteras dödsboet.

Provisorisk dödsboförvaltning och gravsättning

Lagrum: 18 kap 2 § st. 2 ärvdabalk (1958:637)

Lagrum: 5 kap 2 § st. 2 begravningslag (1990:1144)

Avgift uttas med två procent av prisbasbeloppet per timma.

Taxan är harmoniserad med samverkande kommuner.

Bestämmelse om avvikelse från beslutad taxa

Socialnämnden får besluta om avvikelse från av kommunfullmäktige beslutad *Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde* om det kan anses påkallat utifrån särskilda omständigheter i ett enskilt ärende.

Vid beslut om avvikelse ska likställighetsprincipen i 2 kap. 3 § KL beaktas.

Ersättningsens beräkningsgrunder och insatser

Stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär medför inte kostnadsansvar för den enskilde, utom i ett fall vad gäller vuxna över 18 år. Storleken på den ersättning som kommunen får tas ut fastställs av regeringen.

För andra stöd- och hjälpinsatser, som inte är av behandlingskaraktär, får kommunen ta ut skälig ersättning. Ersättningsens beräkningsgrunder bestäms av kommunfullmäktige.

För vissa insatser som ges till barn och ungdom, upp till 18 år, får kommunen ta ut ersättning från vårdnadshavare. Storleken på ersättningen fastställs av regeringen och framgår av socialförsäkringsbalken (2010:110).

Uppehälle vid insats av behandlingskaraktär i hem för vård eller boende eller i familjehem

Lagrum: 8 kap. 1 § st. 1 SoL

Den enskildes kostnad utgörs av belopp som framgår av 6 kap. 1 § SoF.

Kostnaden debiteras den enskilde i efterskott.

Undantag från debitering av den enskildes kostnad medges den som uppbär försörjningsstöd som enda livsuppehälle.

Socialnämnden får enligt 9 kap. 4 § SoL helt eller delvis efterge ersättningsskyldigheten.

Boendeinsats utan vård- eller behandlingsinsats

Lagrum: 8 kap. 1 § st. 1 SoL

Den enskildes kostnad utgörs av högkostnadsskyddets belopp i 8 kap. 5 § p 2 per månad. Per dag beräknas kostnaden med 1/30 av nämnda belopp.

Kostnaden debiteras den enskilde i efterskott.

Undantag från debitering av den enskildes kostnad medges den som uppbär försörjningsstöd som enda livsuppehälle.

Socialnämnden får enligt 9 kap. 4 § SoL helt eller delvis efterge ersättningsskyldigheten.

Barns vård i ett annat hem än det egna, SoL

Lagrum: 8 kap. 1 § st. 2 SoL

Den enskildes kostnad (föräldrarnas) utgörs av belopp som framgår av 6 kap. 2 § SoF med hänvisning till socialförsäkringsbalken.

Kostnaden debiteras den enskilde i efterskott.

Undantag från debitering av den enskildes kostnad medges den som uppbär försörjningsstöd som enda livsuppehälle.

Socialnämnden får enligt 9 kap. 4 § SoL helt eller delvis efterge ersättningsskyldigheten.

Barns vård i ett annat hem än det egna, LSS

Lagrum: 20 § LSS

Den enskildes kostnad (föräldrarnas) utgörs av belopp som framgår av 6 kap. 2 § SoF med hänvisning till socialförsäkringsbalken.

Kostnaden debiteras den enskilde i efterskott.

Vem betalar avgift och vilka avgifter

Avgift debiteras den enskilde som är stadigvarande bosatt i Härryda kommun och har fått beslut om beviljade biståndsinsatser och/eller är inskriven i den kommunala primärvården. Avgift debiteras den enskilde som har tecknat måltidsabonnemang. Avgifterna faktureras vanligen månatligen i efterskott. Fakturan skickas från Härryda kommun.

För enskilda som vistas tillfälligt i Härryda kommun, till exempel i fritidsboende, och har beviljade hemtjänstinsatser från sin hemkommun kommer fakturan på avgifterna från hemkommunen.

För enskild med beslut om insatsen särskilt boende för service och omvårdnad, debiteras avgift för insatserna service och omvårdnad och kommunal primärvård samt tjänsterna förbrukningsvaror och måltider (helpension). Hyra debiteras för bostaden.

För enskild med beslut om insatsen korttidsplats/boende på särskilt boende för service och omvårdnad debiteras avgift för insatserna service och omvårdnad och kommunal primärvård samt tjänsterna förbrukningsvaror och måltider (helpension).

För enskild med beslut om insatsen bostad med särskild service, 5:7 SoL, debiteras avgift för insatserna stöd och omsorg och kommunal primärvård samt i vissa fall måltider. Hyra debiteras för bostaden, alternativt bostadsavgift i vissa fall.

För enskild med beslut om insatsen dagverksamhet debiteras avgift för måltider (halvpension och mellanmål).

Kommunen debiterar faktiska kostnader för insatser, tjänster eller andra nyttigheter när dessa på grund av skadeståndsrättsliga regler eller på grund av försäkring ska bekostas av annan än den enskilde.

Överklagan av taxan, avgifterna och den enskildes kostnad

Överklagan av kommunfullmäktiges beslut om taxa för avgifterna sker genom så kallad laglighetsprövning i enlighet med 13 kap. kommunallagen.

Överklagan av avgiftsbeslut i det enskilda fallet sker genom så kallat förvaltningsbesvär i enlighet med 16 kap. socialtjänstlagen.

Överklagan av den enskildes kostnad i det enskilda fallet är inte möjlig.

Lagtext 2023-09-27

Kommunallagen, KL

2 kap. 5 § Kommuner och regioner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning. Lag ([2019:835](#))

2 kap. 6 § Kommuner och regioner får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller. Lag ([2019:835](#)).

Socialtjänstlagen, SoL

8 kap. 1 § Stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär medför inte kostnadsansvar för den enskilde vårdtagaren. Kommunen får dock, utom beträffande barn, ta ut ersättning för uppehållet av den som på grund av missbruk av alkohol, narkotika eller därmed jämförbara medel får vård eller behandling i ett hem för vård eller boende eller i ett familjehem. Regeringen meddelar föreskrifter om den högsta ersättning som får tas ut för varje dag. För andra stöd- och hjälpinsatser får kommunen ta ut skälig ersättning.

Om ett barn genom socialnämndens försorg får vård i ett annat hem än det egna, är föräldrarna skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader enligt grunder som regeringen föreskriver. Socialnämnden får i sådana fall uppbära underhållsbidrag som avser barnet.

Bestämmelserna i första stycket gäller inte i fråga om tjänster för vilka avgift har bestämts enligt 2 §.

8 kap. 2 § Kommunen får enligt grunder som kommunen bestämmer ta ut skäliga avgifter som inte överstiger kommunens självkostnader i följande fall:

1. familjerådgivning,
2. verksamhet för barn och unga enligt 5 kap. 1 § som inte är stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär,
3. föräldrautbildning inför adoption,
4. hemtjänst,
5. dagverksamhet,
6. bostad i sådant särskilt boende som avses i 5 kap. 5 § andra och tredje styckena eller 7 § tredje stycket och som inte omfattas av 12 kap. jordabalken, och
7. annan liknande social tjänst.

I fråga om avgifter för hemtjänst, dagverksamhet och bostad i särskilt boende finns ytterligare bestämmelser i 3-9 §§.

Lag ([2018:1724](#))

Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

18 § Av dem som enligt beslut av Försäkringskassan är berättigade att få assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken får avgift för personlig assistans tas ut inom ramen för sådan ersättning. Lag ([2010:480](#)).

19 § Skäliga avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter får tas ut av dem som har hel allmän ålderspension, hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken eller annan inkomst av motsvarande storlek, enligt de grunder som kommunen bestämmer. Avgifterna får dock inte överstiga kommunens självkostnader. Kommunen ska se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov. Lag ([2010:480](#)).

20 § Om någon som är under 18 år får omvårdnad i ett annat hem än det egna med stöd av denna lag, är föräldrarna skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader för omvårdnaden. Kommunen får i sådana fall uppbära underhållsbidrag som avser barnet.

21 § I andra fall än som anges i 18--20 §§ får avgifter eller ersättning för kostnader inte tas ut för insatser enligt denna lag.

Hälso- och sjukvårdslagen, HSL

17 kap. 1 § Vårdavgifter och avgifter med anledning av att patienter uteblir från avtalade besök får tas ut enligt grunder som regionen eller kommunen bestämmer. Patienter som omfattas av en regions eller en kommuns ansvar för hälso- och sjukvård enligt 8 kap. 1-3 §§ respektive 12 kap. 1 och 2 §§ och 14 kap. 1 § ska behandlas lika.

Första stycket gäller inte i den mån annat är särskilt föreskrivet. Lag ([2019:973](#)).

Ärvdabalken, ÄB

18 kap. 2 § Till dess att egendomen har tagits om hand av samtliga dödsbodelägare eller av den som i annat fall har att förvalta boet, skall egendomen, om den ej står under vård av förmyndare, syssloman eller annan, vårdas av delägare som sammanbodde med den avlidne eller annars kan ta hand om egendomen. Den som har tagit hand om egendomen skall genast underrätta övriga delägare om dödsfallet och, om det behövs god man för någon delägare, göra anmälan hos överförmyndaren enligt 11 kap. föräldrabalken. Vad som har sagts om delägare gäller också efterlevande make som inte är delägare.

Finns det inte någon som sålunda tar hand om den dödes egendom, skall medlem av hushållet som den döde tillhörde, hyresvärd eller annan som är närmast till det ta hand om egendomen samt tillkalla delägare eller anmäla dödsfallet till socialnämnden. Då anmälan skett eller förhållandet på annat sätt blir känt, skall socialnämnden, om det behövs, göra vad som enligt första stycket åligger delägare. För kostnaderna med anledning av detta har kommunen rätt till ersättning av boet. Lag ([1994:1435](#)).

Begravningslag

5 kap. 2 § Om den avlidne inte efterlämnar någon som ordnar med gravsättningen, skall den ordnas av den kommun där den avlidne senast var folkbokförd eller, om den avlidne inte har varit folkbokförd i Sverige, av den kommun där dödsfallet inträffade.

*För kostnaderna har kommunen rätt till ersättning av dödsboet.
Lag ([1991:496](#)).*

Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde

Innehåll

Allmänt om taxor och avgifter	4
Allmänt om ersättning från enskild för kommunens kostnad.....	4
Rätten att ta ut avgift	4
Beräkning av den enskildes avgift och kostnad	5
Taxans beräkningsgrunder och omräkningsprinciper	5
Insatser och tjänster.....	6
Famijlerådgivning	6
Hemtjänst i ordinärt boende och biståndsbedömt trygghetsboende (5:5 SoL) (8:4 SoL)	6
Omvårdnadsinsatser	6
Serviceinsatser	7
Ledsagning	7
Avlösning av närståendevårdare i hemmet	7
Trygghetsinsats	7
Service- och omvårdnadsinsatser i särskilt boende för service och omvårdnad (5:5 SoL) (8:4 SoL)	7
Stöd och omsorgsinsatser i bostad med särskild service (5:7 SoL) (8:11 SoL)	8
Förbrukningsvaror	8
Dagverksamhet.....	9
Boendestöd	9
Insatser LSS.....	9
Bostad och boende	9
Fritidsverksamhet	9
Kulturella aktiviteter	9
Måltider	10
Måltider på boenden SoL.....	10
Måltider på dagverksamhet SoL	11
Måltidsleverans SoL	12
Måltider på boenden LSS.....	12
Måltid (lunch) på daglig verksamhet LSS	13
Måltider vid korttidsvistelser utanför hemmet LSS	13
Bostad och boende.....	14
Kommunal primärvård (hälso- och sjukvård)	15
Transport av avliden till bårhus	15
Förvaring av avliden på bårhus.....	15

Provisorisk dödsboförvaltning och gravsättning	16
Bestämmelse om avvikelse från beslutad taxa.....	16
Ersättnings beräkningsgrunder och insatser.....	16
Uppehälle vid insats av behandlingskaraktär i hem för vård eller boende eller i familjehem.....	16
Boendeinsats utan vård- eller behandlingsinsats	17
Barns vård i ett annat hem än det egna, SoL.....	17
Barns vård i ett annat hem än det egna, LSS	17
Vem betalar avgift och vilka avgifter	18
Överklagan av taxan, avgifterna och den enskildes kostnad.....	18
Lagtext 2023-09-27 2026-04-07	19

Allmänt om taxor och avgifter

Taxebestämmelserna utgör principerna för beräkning av avgifterna för insatser, tjänster och andra nyttigheter som kommunen tillhandahåller sina invånare. Taxan fastställs av kommunfullmäktige.

Kommunen får ta ut skäliga avgifter på grunder som kommunen bestämmer.

Självkostnadsprincipen gäller som en allmän regel för storleken på avgiften. Den innebär att högre avgift inte får tas ut än vad som motsvarar kommunens kostnad.

Likställighetsprincipen ska beaktas, det vill säga att kommunen ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

För tjänster och nyttigheter som kommunen är skyldig att tillhandahålla får avgift tas ut bara om det anges i speciallag, som till exempel socialtjänstlag (~~2001:453~~) (2025:400).

Allmänt om ersättning från enskild för kommunens kostnad

Stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär medför generellt sett inte kostnadsansvar för den enskilde, det vill säga, kommunen får inte ta ut ersättning för sådana insatser. Förutom vad gäller ersättning av vuxna för uppehälle vid vård på behandlingshem. Ersättningens storlek fastställs av regeringen.

För andra stöd- och hjälpinsatser, som inte är av behandlingskaraktär, får kommunen ta ut skälig ersättning.

För vissa insatser som ges till barn och ungdom, upp till 18 år, får kommunen ta ut ersättning från vårdnadshavare enligt bestämda regler och belopp, fastställda av regeringen.

I dessa taxebestämmelser benämns denna ersättning som *den enskildes kostnad*.

Rätten att ta ut avgift

Denna taxas avgifter tas ut med stöd av

- ~~8 kap. 1, 2 §§~~ 32 kap. 1-3 §§ socialtjänstlag (~~2001:453~~) (2025:400), SoL
- 18-20 §§ lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS
- 17 kap 1 § hälso- och sjukvårdslag (2017:30), HSL
- 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725), KL
- 18 kap. 2 § st. 2 ärvdabalken (1958:637), ÄB
- 5 kap 2 § st. 2 begravningslag (1990:1144)

Lagtexten återfinns sist i detta dokument.

I dokumentet *Avgifter för insatser och tjänster inom socialnämndens verksamhetsområde* finns avgifterna omräknade till belopp i kronor. Avgifterna omräknas årligen efter principerna i taxan och beslutas av socialnämnden.

Beräkning av den enskildes avgift och kostnad

I kommunfullmäktiges antagna styrdokument *Riktlinjer för beräkning av avgiftsutrymme* finns närmare bestämmelser om hur den enskildes avgiftsutrymme ska beräknas.

För beräkning av den enskildes avgifter tillämpas

- ~~8 kap. 3-9 §§ SoL~~ 32 kap. 4-10 §§ SoL,
- 19 § LSS,
- 6 § förordning (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade,
- 17 kap. 8 § HSL

För beräkning av den enskildes kostnad till kommunen tillämpas

- ~~6 kap. 1-4 §§ socialtjänstförordning (2001:937), SoF~~ 17 kap. 2-5 §§ socialtjänstförordning (2025:468), SoF
- 5 § förordning (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Taxans beräkningsgrunder och omräkningsprinciper

Härryda kommun använder sig av olika beräkningsgrunder beroende på vilken insats eller tjänst det är fråga om, exempelvis är hemtjänstinsatserna beräknade utifrån självkostnaden och livsmedelskostnaderna är baserade på referensvärden från Konsumentverket.

Generellt sett avrundas avgifterna neråt till närmaste krona efter beräkning utifrån taxans principer. Flertalet avgifter uppges i belopp per månad. För de flesta avgifter gäller att de uttas från dagen för utförandet av första insatsen till och med sista dag för insatsens utförande. I det fall insatsen eller tjänsten påbörjas eller avslutas mitt under pågående månad uttas avgift beräknad per dag med 1/30 av månadsavgiften.

Härryda kommuns självkostnad per timma inom hemtjänsten bestäms till den årliga framräknade prestationsersättningen som utgår till hemtjänstutförarna i egen regi. Omräkning av beloppet sker årligen gentemot förändring i omsorgsprisindex (OPI).

Vid årlig omräkning av avgiften för förbrukningsvaror och livsmedelskostnad används Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad för de grupper som valts ut och som framgår under respektive måltidsrubrik.

Avgiften för kommunal primärvård omräknas årligen och följer senast fastställda belopp, som omräknas utifrån landstingsprisindex (LPIK) av Samverkansnämnden, Västra Sjukvårdsregionen.

Avgiften för insatser som, direkt eller indirekt, följer prisbasbeloppet omräknas vid förändringar som påkallas enligt lag. Högkostnadsskyddets belopp följer förändringar i prisbasbeloppet och utgör avgift i vissa insatser.

Insatser och tjänster

Familjerådgivning

Lagrum: ~~8 kap. 2 § SoL~~ 32 kap. 1 § SoL

Avgiften bestäms till ett belopp per samtalsbesök med undantag för första besöket som ska vara avgiftsfritt.

- 150 kr för individuellt samtalsbesök
- 300 kr för par i gemensamt samtalsbesök

Undantag från avgift medges den som lever i ekonomisk utsatthet, exempelvis

- uppbär försörjningsstöd
- genomgår skuldsanering
- genomgår löneutmätning

Hemtjänst i ordinärt boende och biståndsbedömt trygghetsboende (~~5:5 SoL~~) (8:4 SoL)

Hemtjänstinsatser delas upp i omvårdnadsinsatser, serviceinsatser, ledsagning, avlösning av närståendevårdare samt trygghetsinsats. Omvårdnads- och serviceinsatserna är åsatta schablontider och frekvens, vilka tillsammans med självkostnaden/timma utgör grund för beräkning av avgifterna. Avgiften för oregelbunden ledsagning, oregelbunden avlösning av närståendevårdare samt trygghetsinsats baserar sig på självkostnad/timma.

Lagrum: ~~8 kap. 2 § SoL~~ 32 kap. 1 § SoL

Omvårdnadsinsatser

Nivå 1 omfattar ett insatstillfälle/vecka och avgiftsberäknas med 1,25 timmar/månad.

Nivå 2 omfattar två till sex insatstillfällen/vecka och avgiftsberäknas med 3,0 timmar/månad.

Nivå 3 omfattar sju eller fler insatstillfällen/vecka och avgiftsberäknas med 5,5 timmar/månad.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus eller beslutad korttidsplats
- reduktion sker med 1/30 av beslutad månadsavgift per frånvarodag. Avresedagen räknas som frånvarodag, ankomstdagen som närvarodag.

Serviceinsatser

Avgiften beräknas med självkostnad/timma med grund i insatsens schablontid och frekvens. Avgiften beräknas till en genomsnittlig månadskostnad.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus eller korttidsplats
- reduceringen beräknas utifrån utebliven insats
- sammanboende makar, sambor, registrerade partners betalar var och en $\frac{3}{4}$ av månadsavgiften i det fall båda har samma typ av serviceinsats

Ledsagning

Regelbunden ledsagning räknas in i omvårdnadsinsatserna utifrån tid och frekvens. Avgiften uttas i enlighet med nivå-systemet.

Oregelbunden ledsagning. Avgiften beräknas med grund i självkostnad/timma men uttas per påbörjad halvtimma.

Avlösning av närståendevårdare i hemmet

Regelbunden avlösning räknas in i omvårdnadsinsatserna utifrån tid och frekvens. Avgiften uttas i enlighet med nivå-systemet.

Oregelbunden avlösning. Avgiften beräknas med grund i självkostnad/timma men uttas per påbörjad halvtimma. Högsta avgift är två timmar/månad.

Trygghetsinsats

Trygghetstelefon

Avgiften för insatsen trygghetstelefon utgör $\frac{1}{2}$ självkostnadstimma per månad. Avgiftsfri installation av utrustning och avgiftsfria larmuttryckningar.

Avgiften för utbyte av trygghetstelefon och larmknapp vid vårdslös hantering av utrustningen utgörs av kommunens självkostnad, vilket är samma belopp som leverantören debiterar kommunen.

Service- och omvårdnadsinsatser i särskilt boende för service och omvårdnad (~~5:5 SoL~~) (8:4 SoL)

Lagrum: ~~8 kap. 2 § SoL~~ 32 kap. 1 § SoL

Avgiften för service- och omvårdnadsinsatserna utgörs av högkostnadsskyddets belopp i ~~8 kap. 5 § p 1 SoL~~ 32 kap. 6 § p 1 SoL per månad.

Avgiften uttas från den enskilde som

- med ett biståndsbeslut bor permanent på boendet.
- med ett biståndsbeslut vistas kortare tid på boendet oavsett anledning.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus.
- reduktion sker med 1/30 av beslutad månadsavgift per frånvarodag. Avresedagen räknas som frånvaro, ankomstdagen räknas som närvarodag.

Medboende på särskilt boende för service och omvårdnad

Lagrum: ~~8 kap. 2 § SoL~~ 32 kap. 1 § SoL

Den enskilde som bor permanent på boendet enbart som medboende och har behov av insatser betalar avgift enligt taxan för hemtjänst i ordinärt boende utifrån beslutade hemtjänstinsatser.

Stöd och omsorgsinsatser i bostad med särskild service ~~(5:7 SoL)~~ (8:11 SoL)

Lagrum: ~~8 kap. 2 § SoL~~ 32 kap. 1 § SoL

Avgiften för stöd och omsorgsinsatser utgörs av högkostnadsskyddets belopp i ~~8 kap. 5 § p 1 SoL~~ 32 kap. 6 § p 1 SoL per månad.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus.
- reduktion sker med 1/30 av beslutad månadsavgift per frånvarodag. Avresedagen räknas som frånvaro, ankomstdagen räknas som närvarodag.

Förbrukningsvaror

För den med biståndsbeslut om särskilt boende för service och omvårdnad, permanent boende och korttidsvistelse, tillhandahåller kommunen förbrukningsvaror, såsom toalettpapper, städ- och tvättmateriel etc.

Avgiften för förbrukningsvaror utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade kostnad.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus.
- reduktion sker med 1/30 av beslutad månadsavgift per frånvarodag. Avresedagen räknas som frånvaro, ankomstdagen räknas som närvarodag.

Dagverksamhet

Lagrum: ~~8 kap. 2 § SoL~~ 32 kap. 1 § SoL

Avgiftsfri insats.

Boendestöd

Lagrum: ~~8 kap. 2 § SoL~~ 32 kap. 1 § SoL

Avgiftsfri insats.

Insatser LSS

LSS medger att kommunen får ta ut skäligen avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter, i övrigt är insatser enligt LSS avgiftsfria. Avgifterna får enbart tas ut av den som uppbär en viss storlek på inkomst, vilket vanligen medför att avgifter kan debiteras från 1 juli det år den enskilde fyller 19 år.

Bostad och boende

Lagrum: 19 § LSS

Se under rubriken *Bostad och boende* sidan 14.

Fritidsverksamhet

Lagrum: 19 § LSS

Den enskilde debiteras ingen avgift men kan ha självkostnader.

Kulturella aktiviteter

Lagrum: 19 § LSS

Den enskilde debiteras ingen avgift men kan ha självkostnader.

Måltider

Taxans principer för beräkning av måltidsavgifter skiljer sig något åt beroende på om måltiderna är ett led i insatser beslutade med stöd av SoL eller LSS.

Måltider på boenden SoL

Lagrum: 2 kap. 5 § KL

Särskilt boende för service och omvårdnad (~~5:5 SoL~~) (8:4 SoL)

Avgift för måltider (helpension) på särskilt boende för service och omvårdnad utgörs per månad av summan av

- Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 61-74 år, plus
- 1/3 av sektorn för socialtjänsts inköpskostnad för tillagning av maten.

Avgiften uttas från den enskilde som

- med ett biståndsbeslut bor permanent på boendet.
- med ett biståndsbeslut vistas kortare tid på boendet oavsett anledning.

Undantag från avgift medges den som inte kan äta eller dricka vanlig mat och dryck

- till följd av varaktig sjukdomsdiagnos eller annat medicinskt tillstånd, och
- är fullnutrierad genom läkemedelsförskriven nutrition (TPN), och
- som själv betalar för nutritionen.

Undantag från avgift medges den som vistas kortare tid på boendet och inte kan äta eller dricka vanlig mat och dryck

- till följd av varaktig sjukdomsdiagnos eller annat medicinskt tillstånd, och
- är fullnutrierad genom läkemedelsnära produkt i form av sondnäring, och
- som själv betalar för nutritionen.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus.
- reducering sker med 1/30 av beslutad månadsavgift per frånvarodag. Avresedagen räknas som frånvaro, ankomstdagen räknas som närvarodag.

Medboende på särskilt boende för service och omvårdnad (~~5:5 SoL~~) (8:4 SoL)

Den enskilde som bor permanent på boendet enbart som medboende har möjlighet att teckna måltidsabonnemang i form av helpension per månad, varvid priset beräknas på samma sätt som ovan avgift. Moms ingår.

Bostad med särskild service ~~(5:7 SoL)~~ (8:11)

För den enskilde över 18 år som bor på boende i extern regi, avser både kortare vistelse och längre tids boende, med ett SoL-beslut ~~(5:7)~~ (8:11) uttas måltidsavgift för helpension per månad eller dygn.

Undantag från måltidsavgift medges

- den som betalar direkt till måltidsleverantören alternativt den enskilde som på egen hand hanterar sin mathållning, och
- i de fall kommunen inte bekostar måltiderna.

Avgiften utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år.

Bostad med särskild service ~~(5:7 SoL)~~ (8:11) verkställd på LSS-boende

Den enskilde över 18 år som bor permanent med ett ~~5:7 SoL-beslut~~ 8:11 SoL-beslut på ett gruppboende i kommunal regi har möjlighet att teckna måltidsabonnemang i form av helpension per månad, i det fall den enskilde inte på egen hand vill hantera sin mathållning.

Avgiften utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år.

Den enskilde över 18 år som bor permanent med ett ~~5:7 SoL-beslut~~ 8:11 SoL-beslut i en servicebostad har inte möjlighet att teckna måltidsabonnemang men enstaka måltider kan ibland tillhandahållas.

Avgiften utgörs av summan av

- Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnader per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år, gånger
- Den procentuella andel som varje måltid beräknas utgöra av heldagskostnaden (1/30).
Frukost 20 %, lunch 40 %, middag 30 %, mellanmål 5 % + 5 %.

Måltider på dagverksamhet SoL

Lagrum: 2 kap. 5 § KL

Avgiften för måltider (halvpension och mellanmål) på dagverksamhet är en dagskostnad och utgörs av 65 % av 1/30 av summan av

- Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 61-74 år, plus
- 1/3 av sektorn för socialtjänsts inköpskostnad för tillagning av maten

Avgiften uttas av den enskilde beräknad per besöksdag.

Måltidsleverans SoL

Färdiglagad lunch som levereras hem till den enskilde.

Lagrum: 2 kap. 5 § KL

Lagrum: ~~8 kap. 2 § SoL~~ 32 kap. 1 § SoL

Avgiften för måltiden avser per lunchportion och utgörs av 40 % av 1/30 av summan av

- Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 61-74 år, plus
- 1/3 av sektorn för socialtjänsts inköpskostnad för tillagning av maten

Tillkommer avgift för leveransinsatsen, som är bestämd till 10 kronor per portion.

Måltider på boenden LSS

Lagrum: 2 kap. 5 § KL

Den enskilde över 18 år som bor permanent med ett LSS-beslut på ett gruppboende i kommunal regi har möjlighet att teckna måltidsabonnemang i form av helpension per månad, i det fall den enskilde inte på egen hand vill hantera sin mathållning.

Avgiften utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år.

För den enskilde över 18 år som bor på boende i extern regi, avser både kortare vistelse och längre tids boende, med ett LSS-beslut uttas avgift för helpension per månad eller dygn.

Undantag från måltidsavgift medges

- den som betalar direkt till måltidsleverantören alternativt den enskilde som på egen hand hanterar sin mathållning, och
- i de fall kommunen inte bekostar måltiderna.

Avgiften utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år.

Den enskilde som bor permanent med ett LSS-beslut på en servicebostad i kommunal regi har inte möjlighet att teckna måltidsabonnemang, men enstaka måltider kan ibland tillhandahållas.

Avgiften utgörs av summan av

- Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnader per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år, gånger
- Den procentuella andel som varje måltid beräknas utgöra av heldagskostnaden (1/30).
Frukost 20 %, lunch 40 %, middag 30 %, mellanmål 5 % + 5 %.

Måltid (lunch) på daglig verksamhet LSS

Lagrum: 2kap. 5 § KL

Avgiften för lunch på daglig verksamhet och utgörs av summan av 40 % av 1/30 av

- Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnader per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år

Avgiften uttas av den enskilde beräknad per besöksdag.

Undantag från avgiften medges

- den som bor på gruppboende i kommunal regi och som har tecknat måltidsabonnemang i form av helpension.

Måltider vid korttidsvistelser utanför hemmet LSS

Lagrum: 2 kap. 5 § KL

Avgiften utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnader utifrån respektive åldersgrupp för barn t.o.m. 17 år.

Avgiften utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnader för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år för vuxna över 18 år.

Avgiften uttas av den enskilde beräknad per besöksdag. Ankomstdagen räknas som närvarodag, avresedagen som frånvarodag.

Bostad och boende

Hyra enligt jordabalken debiteras för bostad som utgör den enskildes permanenta hem. Detta gäller bostäder oavsett insatsen är beslutad i enlighet med SoL eller LSS.

Bostadsavgift debiteras för bostad som utgör den enskildes permanenta hem i de fall jordabalken inte är tillämplig. Bostadsavgiften utgörs av högkostnadsskyddets belopp i ~~8 kap. 5 § p. 2 SoL~~ 32 kap. 6 § p 2 SoL. Detta gäller bostäder oavsett insatsen är beslutad i enlighet med SoL eller LSS.

Bostadsavgift debiteras för boende i extern regi, avser både kortare vistelse och längre tids boende där någon form av omsorgsinsatser utförs, i de fall jordabalken inte är tillämplig. Bostadsavgiften utgörs av högkostnadsskyddets belopp i ~~8 kap. 5 § p. 2 SoL~~ 32 kap. 6 § p 2 SoL. Detta gäller boende oavsett insatsen är beslutad i enlighet med SoL eller LSS.

Undantag från avgift medges för

- den enskilde som betalar hyra för boendet direkt till den externa anordnaren av boendeinsatsen.
- den enskilde som innehar annan bostad den ensam betalar hyra för, vilket ska visas genom inlämnande av underlag som styrker betalning.
- den enskilde som har insatsen beslutad med stöd av LSS och i perioden från 18-årsdagen till och med 1 juli det år den enskilde fyller 19 år.
- den enskilde över 18 år som har insatsen beslutad med stöd av SoL och som uppbär försörjningsstöd som enda livsuppehälle.

Hyra respektive bostadsavgift utgår inte för korttidsboende/plats i särskilt boende för service och omvårdnad i kommunal regi i de fall den är ett led i SoL-insatser i form av växelvård, avlastning för anhöriga, hemtagning från sjukhus samt i väntan på särskilt boende för service och omvårdnad.

Hyra respektive bostadsavgift utgår inte för korttidsboende/plats i särskilt boende för service och omvårdnad i de fall den är ett led i SoL-insats i form av hospice, oavsett det är i kommunal eller extern regi.

Kommunal primärvård (hälso- och sjukvård)

Lagrum: 17 kap. 1 § HSL

Avgiften utgörs av prestationsersättningens timbelopp för hemsjukvård fastställd av Samverkansnämnden, Västra Sjukvårdsregionen och bestäms till en (1) timma per månad.

Avgiften uttas från den enskilde som blir inskriven i den kommunala primärvården och är

- boende i särskilt boende för service och omvårdnad enligt SoL
- korttidsvistande i särskilt boende för service och omvårdnad enligt SoL
- boende i särskilt boende för stöd och hjälp mm enligt SoL, även benämnt biståndsbedömt trygghetsboende
- boende i bostad med särskild service enligt SoL
- boende i ordinärt boende
- från och med 1 juli det år man fyller 19 år.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus och korttidsplats
- reducering sker med 1/30 av månadsavgiften per frånvarodag. Avresedagen räknas som frånvarodag, ankomstdagen räknas som närvarodag.

Undantag från avgift medges

- den enskilde, oavsett ålder, som tillhör de personkretsar som anges i LSS och som bor i bostad med särskild service med LSS-beslut (gruppbostad eller servicebostad)
- den enskilde till och med 1 juli året den fyller 19 år

Transport av avliden till bårhus

Lagrum: 17 kap. 1 § HSL

Avgift debiteras med samma belopp som transportören debiterar kommunen. Moms tillkommer.

Avgiften debiteras dödsboet.

Förvaring av avliden på bårhus

Lagrum: 17 kap. 1 § HSL

Avgift debiteras med samma belopp som Västra Götalandsregionen debiterar kommunen.

Avgiften debiteras dödsboet.

Provisorisk dödsboförvaltning och gravsättning

Lagrum: 18 kap 2 § st. 2 ärvdabalk (1958:637)

Lagrum: 5 kap 2 § st. 2 begravningslag (1990:1144)

Avgift uttas med två procent av prisbasbeloppet per timma.

Taxan är harmoniserad med samverkande kommuner.

Bestämmelse om avvikelse från beslutad taxa

Socialnämnden får besluta om avvikelse från av kommunfullmäktige beslutad *Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde* om det kan anses påkallat utifrån särskilda omständigheter i ett enskilt ärende.

Vid beslut om avvikelse ska likställighetsprincipen i 2 kap. 3 § KL beaktas.

Ersättnings beräkningsgrunder och insatser

Stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär medför inte kostnadsansvar för den enskilde, utom i ett fall vad gäller vuxna över 18 år. Storleken på den ersättning som kommunen får tas ut fastställs av regeringen.

För andra stöd- och hjälpinsatser, som inte är av behandlingskaraktär, får kommunen ta ut skälig ersättning. Ersättnings beräkningsgrunder bestäms av kommunfullmäktige.

För vissa insatser som ges till barn och ungdom, upp till 18 år, får kommunen ta ut ersättning från vårdnadshavare. Storleken på ersättningen fastställs av regeringen och framgår av socialförsäkringsbalken (2010:110).

Uppehälle vid insats av behandlingskaraktär i hem för vård eller boende eller i familjehem

Lagrum: ~~8 kap. 1 § st. 1 SoL~~ 32 kap. 2 § st. 1 SoL

Den enskildes kostnad utgörs av belopp som framgår av ~~6 kap. 1 § SoF~~ 17 kap. 2 § SoF (2025:468).

Kostnaden debiteras den enskilde i efterskott.

Undantag från debitering av den enskildes kostnad medges den som uppbär försörjningsstöd som enda livsuppehälle.

Socialnämnden får enligt ~~9 kap. 4 § SoL~~ 33 kap. 6 § SoL helt eller delvis efterge ersättningsskyldigheten.

Boendeinsats utan vård- eller behandlingsinsats

Lagrum: ~~8 kap. 1 § st. 1 SoL~~ 32 kap. 2 § st. 2 SoL

Den enskildes kostnad utgörs av högkostnadsskyddets belopp i ~~8 kap. 5 § p. 2 SoL~~ 32 kap. 6 § p 2 SoL per månad. Per dag beräknas kostnaden med 1/30 av nämnda belopp.

Kostnaden debiteras den enskilde i efterskott.

Undantag från debitering av den enskildes kostnad medges den som uppbär försörjningsstöd som enda livsuppehälle.

Socialnämnden får enligt ~~9 kap. 4 § SoL~~ 33 kap. 6 § SoL helt eller delvis efterge ersättningsskyldigheten.

Barns vård i ett annat hem än det egna, SoL

Lagrum: ~~8 kap. 1 § st. 2 SoL~~ 32 kap. 3 § st. 1 SoL

Den enskildes kostnad (föräldrarnas) utgörs av belopp som framgår av ~~6 kap. 2 § SoF~~ 17 kap. 3 § SoF (2025:468) med hänvisning till socialförsäkringsbalken.

Kostnaden debiteras den enskilde i efterskott.

Undantag från debitering av den enskildes kostnad medges den som uppbär försörjningsstöd som enda livsuppehälle.

Socialnämnden får enligt ~~9 kap. 4 § SoL~~ 33 kap. 6 § SoL helt eller delvis efterge ersättningsskyldigheten.

Barns vård i ett annat hem än det egna, LSS

Lagrum: 20 § LSS

Den enskildes kostnad (föräldrarnas) utgörs av belopp som framgår av ~~6 kap. 2 § SoF~~ 17 kap. 3 § SoF (2025:468) med hänvisning till socialförsäkringsbalken.

Kostnaden debiteras den enskilde i efterskott.

Vem betalar avgift och vilka avgifter

Avgift debiteras den enskilde som är stadigvarande bosatt i Härryda kommun och har fått beslut om beviljade biståndsinsatser och/eller är inskriven i den kommunala primärvården. Avgift debiteras den enskilde som har tecknat måltidsabonnemang. Avgifterna faktureras vanligen månatligen i efterskott. Fakturan skickas från Härryda kommun.

För enskilda som vistas tillfälligt i Härryda kommun, till exempel i fritidsboende, och har beviljade hemtjänstinsatser från sin hemkommun kommer fakturan på avgifterna från hemkommunen.

För enskild med beslut om insatsen särskilt boende för service och omvårdnad, debiteras avgift för insatserna service och omvårdnad och kommunal primärvård samt tjänsterna förbrukningsvaror och måltider (helpension). Hyra debiteras för bostaden.

För enskild med beslut om insatsen korttidsplats/boende på särskilt boende för service och omvårdnad debiteras avgift för insatserna service och omvårdnad och kommunal primärvård samt tjänsterna förbrukningsvaror och måltider (helpension).

För enskild med beslut om insatsen bostad med särskild service, **5:7 SoL** **8:11 SoL**, debiteras avgift för insatserna stöd och omsorg och kommunal primärvård samt i vissa fall måltider. Hyra debiteras för bostaden, alternativt bostadsavgift i vissa fall.

För enskild med beslut om insatsen dagverksamhet debiteras avgift för måltider (halvpension och mellanmål).

Kommunen debiterar faktiska kostnader för insatser, tjänster eller andra nyttigheter när dessa på grund av skadeståndsrättsliga regler eller på grund av försäkring ska bekostas av annan än den enskilde.

Överklagan av taxan, avgifterna och den enskildes kostnad

Överklagan av kommunfullmäktiges beslut om taxa för avgifterna sker genom så kallad laglighetsprövning i enlighet med 13 kap. kommunallagen.

Överklagan av avgiftsbeslut i det enskilda fallet sker genom så kallat förvaltningsbesvär i enlighet med **16 kap.** **35 kap.** socialtjänstlagen.

Överklagan av den enskildes kostnad i det enskilda fallet är inte möjlig.

Lagtext ~~2023-09-27~~ 2026-04-07

Kommunallagen, KL

2 kap. 5 § Kommuner och regioner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning. Lag ([2019:835](#))

2 kap. 6 § Kommuner och regioner får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller. Lag ([2019:835](#)).

Socialtjänstlagen, SoL

~~8 kap. 1 § Stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär medför inte kostnadsansvar för den enskilde vårdtagaren. Kommunen får dock, utom beträffande barn, ta ut ersättning för uppehållet av den som på grund av missbruk av alkohol, narkotika eller därmed jämförbara medel får vård eller behandling i ett hem för vård eller boende eller i ett familjehem. Regeringen meddelar föreskrifter om den högsta ersättning som får tas ut för varje dag. För andra stöd- och hjälpinsatser får kommunen ta ut skälig ersättning.~~

~~Om ett barn genom socialnämndens försorg får vård i ett annat hem än det egna, är föräldrarna skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader enligt grunder som regeringen föreskriver. Socialnämnden får i sådana fall uppbära underhållsbidrag som avser barnet.~~

~~Bestämmelserna i första stycket gäller inte i fråga om tjänster för vilka avgift har bestämts enligt 2 §.~~

~~8 kap. 2 § Kommunen får enligt grunder som kommunen bestämmer ta ut skäliga avgifter som inte överstiger kommunens självkostnader i följande fall:~~

- ~~—1. familjerådgivning,~~
- ~~—2. verksamhet för barn och unga enligt 5 kap. 1 § som inte är stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär,~~
- ~~—3. föräldrautbildning inför adoption,~~
- ~~—4. hemtjänst,~~
- ~~—5. dagverksamhet,~~
- ~~—6. bostad i sådant särskilt boende som avses i 5 kap. 5 § andra och tredje styckena eller 7 § tredje stycket och som inte omfattas av 12 kap. jordabalken, och~~
- ~~—7. annan liknande social tjänst.~~

~~I fråga om avgifter för hemtjänst, dagverksamhet och bostad i särskilt boende finns ytterligare bestämmelser i 3-9 §§.~~

~~Lag ([2018:1724](#))~~

32 kap. 1 § Kommunen får enligt grunder som kommunen bestämmer ta ut skäliga avgifter som inte överstiger kommunens självkostnader i följande fall:

- 1. familjerådgivning.

- 2. verksamhet för barn och unga enligt 18 kap. 1–5 och 10 §§ som inte är insatser av behandlingskaraktär,
- 3. föräldrautbildning inför adoption,
- 4. hemtjänst,
- 5. dagverksamhet,
- 6. sådan särskild boendeform för äldre personer som avses i 8 kap. 4 § eller bostad med särskilt stöd för personer med funktionsnedsättning som avses i 8 kap. 11 § och som inte omfattas av 12 kap. jordabalken, och
- 7. annan liknande insats.

I fråga om avgifter för hemtjänst, dagverksamhet, bostad i särskild boendeform för äldre personer och bostad med särskilt stöd för personer med funktionsnedsättning finns ytterligare bestämmelser i 4–10 §§

32 kap. 2 § Kommunen får inte ta ut avgifter för insatser av behandlingskaraktär. Kommunen får dock, utom i fråga om barn, ta ut ersättning för uppehållet av den som på grund av skadligt bruk eller beroende av alkohol, narkotika eller andra beroendeframkallande medel får vård eller behandling i ett hem för vård eller boende eller i ett familjehem.

I 31 kap. 3 § 1 finns en bestämmelse om att regeringen får meddela föreskrifter om den högsta ersättning som får tas ut för varje dag. För andra insatser får kommunen ta ut skälig ersättning.

Första och andra styckena gäller inte i fråga om insatser för vilka avgift har bestämts enligt 1 §.

Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

18 § Av dem som enligt beslut av Försäkringskassan är berättigade att få assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken får avgift för personlig assistans tas ut inom ramen för sådan ersättning. Lag (2010:480).

19 § Skäliga avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter får tas ut av dem som har hel allmän ålderspension, hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken eller annan inkomst av motsvarande storlek, enligt de grunder som kommunen bestämmer. Avgifterna får dock inte överstiga kommunens självkostnader. Kommunen ska se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov. Lag (2010:480).

20 § Om någon som är under 18 år får omvårdnad i ett annat hem än det egna med stöd av denna lag, är föräldrarna skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader för omvårdnaden. Kommunen får i sådana fall uppbära underhållsbidrag som avser barnet.

21 § I andra fall än som anges i 18--20 §§ får avgifter eller ersättning för kostnader inte tas ut för insatser enligt denna lag.

Hälso- och sjukvårdslagen, HSL

17 kap. 1 § Vårdavgifter och avgifter med anledning av att patienter uteblir från avtalade besök får tas ut enligt grunder som regionen eller kommunen bestämmer.

Patienter som omfattas av en regions eller en kommuns ansvar för hälso- och sjukvård enligt 8 kap. 1-3 §§ respektive 12 kap. 1 och 2 §§ och 14 kap. 1 § ska behandlas lika.

Första stycket gäller inte i den mån annat är särskilt föreskrivet. Lag ([2019:973](#)).

Ärvdabalken, ÄB

18 kap. 2 § Till dess att egendomen har tagits om hand av samtliga dödsbodelägare eller av den som i annat fall har att förvalta boet, skall egendomen, om den ej står under vård av förmyndare, syssloman eller annan, vårdas av delägare som sammanbodde med den avlidne eller annars kan ta hand om egendomen. Den som har tagit hand om egendomen skall genast underrätta övriga delägare om dödsfallet och, om det behövs god man för någon delägare, göra anmälan hos överförmyndaren enligt 11 kap. föräldrabalken. Vad som har sagts om delägare gäller också efterlevande make som inte är delägare.

Finns det inte någon som sålunda tar hand om den dödes egendom, skall medlem av hushållet som den döde tillhörde, hyresvärd eller annan som är närmast till det ta hand om egendomen samt tillkalla delägare eller anmäla dödsfallet till socialnämnden. Då anmälan skett eller förhållandet på annat sätt blir känt, skall socialnämnden, om det behövs, göra vad som enligt första stycket åligger delägare. För kostnaderna med anledning av detta har kommunen rätt till ersättning av boet. Lag ([1994:1435](#)).

Begravningslag

5 kap. 2 § Om den avlidne inte efterlämnar någon som ordnar med gravsättningen, skall den ordnas av den kommun där den avlidne senast var folkbokförd eller, om den avlidne inte har varit folkbokförd i Sverige, av den kommun där dödsfallet inträffade.

För kostnaderna har kommunen rätt till ersättning av dödsboet. Lag ([1991:496](#)).

Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde

Innehåll

Allmänt om taxor och avgifter	4
Allmänt om ersättning från enskild för kommunens kostnad.....	4
Rätten att ta ut avgift	4
Beräkning av den enskildes avgift och kostnad	5
Taxans beräkningsgrunder och omräkningsprinciper	5
Insatser och tjänster.....	6
Famijlerådgivning	6
Hemtjänst i ordinärt boende och biståndsbedömt trygghetsboende (8:4 SoL) ..	6
Omvårdnadsinsatser	6
Serviceinsatser	7
Ledsagning	7
Avlösning av närståendevårdare i hemmet	7
Trygghetsinsats	7
Service- och omvårdnadsinsatser i särskilt boende för service och omvårdnad (8:4 SoL)	7
Stöd och omsorgsinsatser i bostad med särskild service (8:11 SoL)	8
Förbrukningsvaror	8
Dagverksamhet.....	9
Boendestöd	9
Insatser LSS	9
Bostad och boende	9
Fritidsverksamhet	9
Kulturella aktiviteter	9
Måltider	10
Måltider på boenden SoL.....	10
Måltider på dagverksamhet SoL	11
Måltidsleverans SoL	12
Måltider på boenden LSS	12
Måltid (lunch) på daglig verksamhet LSS	13
Måltider vid korttidsvistelser utanför hemmet LSS	13
Bostad och boende	14
Kommunal primärvård (hälso- och sjukvård)	15
Transport av avliden till bårhus	15
Förvaring av avliden på bårhus.....	15
Provisorisk dödsboförvaltning och gravsättning	16

Bestämmelse om avvikelse från beslutad taxa.....	16
Ersättnings beräkningsgrunder och insatser.....	16
Uppehälle vid insats av behandlingskaraktär i hem för vård eller boende eller i familjehem.....	16
Boendeinsats utan vård- eller behandlingsinsats.....	17
Barns vård i ett annat hem än det egna, SoL.....	17
Barns vård i ett annat hem än det egna, LSS	17
Vem betalar avgift och vilka avgifter	18
Överklagan av taxan, avgifterna och den enskildes kostnad	18
Lagtext 2026-04-07	19

Allmänt om taxor och avgifter

Taxebestämmelserna utgör principerna för beräkning av avgifterna för insatser, tjänster och andra nyttigheter som kommunen tillhandahåller sina invånare. Taxan fastställs av kommunfullmäktige.

Kommunen får ta ut skäliga avgifter på grunder som kommunen bestämmer.

Självkostnadsprincipen gäller som en allmän regel för storleken på avgiften. Den innebär att högre avgift inte får tas ut än vad som motsvarar kommunens kostnad.

Likställighetsprincipen ska beaktas, det vill säga att kommunen ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

För tjänster och nyttigheter som kommunen är skyldig att tillhandahålla får avgift tas ut bara om det anges i speciallag, som till exempel socialtjänstlag (2025:400).

Allmänt om ersättning från enskild för kommunens kostnad

Stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär medför generellt sett inte kostnadsansvar för den enskilde, det vill säga, kommunen får inte ta ut ersättning för sådana insatser. Förutom vad gäller ersättning av vuxna för uppehälle vid vård på behandlingshem. Ersättningens storlek fastställs av regeringen.

För andra stöd- och hjälpinsatser, som inte är av behandlingskaraktär, får kommunen ta ut skälig ersättning.

För vissa insatser som ges till barn och ungdom, upp till 18 år, får kommunen ta ut ersättning från vårdnadshavare enligt bestämda regler och belopp, fastställda av regeringen.

I dessa taxebestämmelser benämns denna ersättning som *den enskildes kostnad*.

Rätten att ta ut avgift

Denna taxas avgifter tas ut med stöd av

- 32 kap. 1-3 §§ socialtjänstlag (2025:400), SoL
- 18-20 §§ lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS
- 17 kap 1 § hälso- och sjukvårdslag (2017:30), HSL
- 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725), KL
- 18 kap. 2 § st. 2 ärvdabalken (1958:637), ÄB
- 5 kap 2 § st. 2 begravningslag (1990:1144)

Lagtexten återfinns sist i detta dokument.

I dokumentet *Avgifter för insatser och tjänster inom socialnämndens verksamhetsområde* finns avgifterna omräknade till belopp i kronor. Avgifterna omräknas årligen efter principerna i taxan och beslutas av socialnämnden.

Beräkning av den enskildes avgift och kostnad

I kommunfullmäktiges antagna styrdokument *Riktlinjer för beräkning av avgiftsutrymme* finns närmare bestämmelser om hur den enskildes avgiftsutrymme ska beräknas.

För beräkning av den enskildes avgifter tillämpas

- 32 kap. 4-10 §§ SoL,
- 19 § LSS,
- 6 § förordning (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade,
- 17 kap. 8 § HSL

För beräkning av den enskildes kostnad till kommunen tillämpas

- 17 kap. 2-5 §§ socialtjänstförordning (2025:468), SoF
- 5 § förordning (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Taxans beräkningsgrunder och omräkningsprinciper

Härryda kommun använder sig av olika beräkningsgrunder beroende på vilken insats eller tjänst det är fråga om, exempelvis är hemtjänstinsatserna beräknade utifrån självkostnaden och livsmedelskostnaderna är baserade på referensvärden från Konsumentverket.

Generellt sett avrundas avgifterna neråt till närmaste krona efter beräkning utifrån taxans principer. Flertalet avgifter uppges i belopp per månad. För de flesta avgifter gäller att de uttas från dagen för utförandet av första insatsen till och med sista dag för insatsens utförande. I det fall insatsen eller tjänsten påbörjas eller avslutas mitt under pågående månad uttas avgift beräknad per dag med 1/30 av månadsavgiften.

Härryda kommuns självkostnad per timma inom hemtjänsten bestäms till den årliga framräknade prestationsersättningen som utgår till hemtjänstutförarna i egen regi. Omräkning av beloppet sker årligen gentemot förändring i omsorgsprisindex (OPI).

Vid årlig omräkning av avgiften för förbrukningsvaror och livsmedelskostnad används Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad för de grupper som valts ut och som framgår under respektive måltidsrubrik.

Avgiften för kommunal primärvård omräknas årligen och följer senast fastställda belopp, som omräknas utifrån landstingsprisindex (LPIK) av Samverkansnämnden, Västra Sjukvårdsregionen.

Avgiften för insatser som, direkt eller indirekt, följer prisbasbeloppet omräknas vid förändringar som påkallas enligt lag. Högkostnadsskyddets belopp följer förändringar i prisbasbeloppet och utgör avgift i vissa insatser.

Insatser och tjänster

Familjerådgivning

Lagrum: 32 kap. 1 § SoL

Avgiften bestäms till ett belopp per samtalsbesök med undantag för första besöket som ska vara avgiftsfritt.

- 150 kr för individuellt samtalsbesök
- 300 kr för par i gemensamt samtalsbesök

Undantag från avgift medges den som lever i ekonomisk utsatthet, exempelvis

- uppbär försörjningsstöd
- genomgår skuldsanering
- genomgår löneutmätning

Hemtjänst i ordinärt boende och biståndsbedömt trygghetsboende (8:4 SoL)

Hemtjänstinsatser delas upp i omvårdnadsinsatser, serviceinsatser, ledsagning, avlösning av närståendevårdare samt trygghetsinsats. Omvårdnads- och serviceinsatserna är åsatta schablontider och frekvens, vilka tillsammans med självkostnaden/timma utgör grund för beräkning av avgifterna. Avgiften för oregelbunden ledsagning, oregelbunden avlösning av närståendevårdare samt trygghetsinsats baserar sig på självkostnad/timma.

Lagrum: 32 kap. 1 § SoL

Omvårdnadsinsatser

Nivå 1 omfattar ett insatstillfälle/vecka och avgiftsberäknas med 1,25 timmar/månad.

Nivå 2 omfattar två till sex insatstillfällen/vecka och avgiftsberäknas med 3,0 timmar/månad.

Nivå 3 omfattar sju eller fler insatstillfällen/vecka och avgiftsberäknas med 5,5 timmar/månad.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus eller beslutad korttidsplats
- reducering sker med 1/30 av beslutad månadsavgift per frånvarodag. Avresedagen räknas som frånvarodag, ankomstdagen som närvarodag.

Serviceinsatser

Avgiften beräknas med självkostnad/timma med grund i insatsens schablontid och frekvens. Avgiften beräknas till en genomsnittlig månadskostnad.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus eller korttidsplats
- reduceringen beräknas utifrån utebliven insats
- sammanboende makar, sambor, registrerade partners betalar var och en $\frac{3}{4}$ av månadsavgiften i det fall båda har samma typ av serviceinsats

Ledsagning

Regelbunden ledsagning räknas in i omvårdnadsinsatserna utifrån tid och frekvens. Avgiften uttas i enlighet med nivå-systemet.

Oregelbunden ledsagning. Avgiften beräknas med grund i självkostnad/timma men uttas per påbörjad halvtimme.

Avlösning av närståendevårdare i hemmet

Regelbunden avlösning räknas in i omvårdnadsinsatserna utifrån tid och frekvens. Avgiften uttas i enlighet med nivå-systemet.

Oregelbunden avlösning. Avgiften beräknas med grund i självkostnad/timma men uttas per påbörjad halvtimme. Högsta avgift är två timmar/månad.

Trygghetsinsats

Trygghetstelefon

Avgiften för insatsen trygghetstelefon utgör $\frac{1}{2}$ självkostnadstimma per månad. Avgiftsfri installation av utrustning och avgiftsfria larmuttryckningar.

Avgiften för utbyte av trygghetstelefon och larmknapp vid vårdslös hantering av utrustningen utgörs av kommunens självkostnad, vilket är samma belopp som leverantören debiterar kommunen.

Service- och omvårdnadsinsatser i särskilt boende för service och omvårdnad (8:4 SoL)

Lagrum: 32 kap. 1 § SoL

Avgiften för service- och omvårdnadsinsatserna utgörs av högkostnadsskyddets belopp i 32 kap. 6 § p 1 SoL per månad.

Avgiften uttas från den enskilde som

- med ett biståndsbeslut bor permanent på boendet.
- med ett biståndsbeslut vistas kortare tid på boendet oavsett anledning.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus.
- reduktion sker med 1/30 av beslutad månadsavgift per frånvarodag. Avresedagen räknas som frånvaro, ankomstdagen räknas som närvarodag.

Medboende på särskilt boende för service och omvårdnad

Lagrum: 32 kap. 1 § SoL

Den enskilde som bor permanent på boendet enbart som medboende och har behov av insatser betalar avgift enligt taxan för hemtjänst i ordinärt boende utifrån beslutade hemtjänstinsatser.

Stöd och omsorgsinsatser i bostad med särskild service (8:11 SoL)

Lagrum: 32 kap. 1 § SoL

Avgiften för stöd och omsorgsinsatser utgörs av högkostnadsskyddets belopp i 32 kap. 6 § p 1 SoL per månad.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus.
- reduktion sker med 1/30 av beslutad månadsavgift per frånvarodag. Avresedagen räknas som frånvaro, ankomstdagen räknas som närvarodag.

Förbrukningsvaror

För den med biståndsbeslut om särskilt boende för service och omvårdnad, permanent boende och korttidsvistelse, tillhandahåller kommunen förbrukningsvaror, såsom toalettpapper, städ- och tvättmateriel etc.

Avgiften för förbrukningsvaror utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade kostnad.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus.
- reduktion sker med 1/30 av beslutad månadsavgift per frånvarodag. Avresedagen räknas som frånvaro, ankomstdagen räknas som närvarodag.

Dagverksamhet

Lagrum: 32 kap. 1 § SoL

Avgiftsfri insats.

Boendestöd

Lagrum: 32 kap. 1 § SoL

Avgiftsfri insats.

Insatser LSS

LSS medger att kommunen får ta ut skäligen avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter, i övrigt är insatser enligt LSS avgiftsfria. Avgifterna får enbart tas ut av den som uppbär en viss storlek på inkomst, vilket vanligen medför att avgifter kan debiteras från 1 juli det år den enskilde fyller 19 år.

Bostad och boende

Lagrum: 19 § LSS

Se under rubriken *Bostad och boende* sidan 14.

Fritidsverksamhet

Lagrum: 19 § LSS

Den enskilde debiteras ingen avgift men kan ha självkostnader.

Kulturella aktiviteter

Lagrum: 19 § LSS

Den enskilde debiteras ingen avgift men kan ha självkostnader.

Måltider

Taxans principer för beräkning av måltidsavgifter skiljer sig något åt beroende på om måltiderna är ett led i insatser beslutade med stöd av SoL eller LSS.

Måltider på boenden SoL

Lagrum: 2 kap. 5 § KL

Särskilt boende för service och omvårdnad (8:4 SoL)

Avgift för måltider (helpension) på särskilt boende för service och omvårdnad utgörs per månad av summan av

- Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 61-74 år, plus
- 1/3 av sektorn för socialtjänsts inköpskostnad för tillagning av maten.

Avgiften uttas från den enskilde som

- med ett biståndsbeslut bor permanent på boendet.
- med ett biståndsbeslut vistas kortare tid på boendet oavsett anledning.

Undantag från avgift medges den som inte kan äta eller dricka vanlig mat och dryck

- till följd av varaktig sjukdomsdiagnos eller annat medicinskt tillstånd, och
- är fullnutrierad genom läkemedelsförskriven nutrition (TPN), och
- som själv betalar för nutritionen.

Undantag från avgift medges den som vistas kortare tid på boendet och inte kan äta eller dricka vanlig mat och dryck

- till följd av varaktig sjukdomsdiagnos eller annat medicinskt tillstånd, och
- är fullnutrierad genom läkemedelsnära produkt i form av sondnäring, och
- som själv betalar för nutritionen.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus.
- reducering sker med 1/30 av beslutad månadsavgift per frånvarodag. Avresedagen räknas som frånvaro, ankomstdagen räknas som närvarodag.

Medboende på särskilt boende för service och omvårdnad (8:4 SoL)

Den enskilde som bor permanent på boendet enbart som medboende har möjlighet att teckna måltidsabonnemang i form av helpension per månad, varvid priset beräknas på samma sätt som ovan avgift. Moms ingår.

Bostad med särskild service (8:11)

För den enskilde över 18 år som bor på boende i extern regi, avser både kortare vistelse och längre tids boende, med ett SoL-beslut (8:11) uttas måltidsavgift för helpension per månad eller dygn.

Undantag från måltidsavgift medges

- den som betalar direkt till måltidsleverantören alternativt den enskilde som på egen hand hanterar sin mathållning, och
- i de fall kommunen inte bekostar måltiderna.

Avgiften utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år.

Bostad med särskild service (8:11) verkställd på LSS-boende

Den enskilde över 18 år som bor permanent med ett 8:11 SoL-beslut på ett gruppboende i kommunal regi har möjlighet att teckna måltidsabonnemang i form av helpension per månad, i det fall den enskilde inte på egen hand vill hantera sin mathållning.

Avgiften utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år.

Den enskilde över 18 år som bor permanent med ett 8:11 SoL-beslut i en servicebostad har inte möjlighet att teckna måltidsabonnemang men enstaka måltider kan ibland tillhandahållas.

Avgiften utgörs av summan av

- Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnader per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år, gånger
- Den procentuella andel som varje måltid beräknas utgöra av heldagskostnaden (1/30).
Frukost 20 %, lunch 40 %, middag 30 %, mellanmål 5 % + 5 %.

Måltider på dagverksamhet SoL

Lagrum: 2 kap. 5 § KL

Avgiften för måltider (halvpension och mellanmål) på dagverksamhet är en dagskostnad och utgörs av 65 % av 1/30 av summan av

- Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 61-74 år, plus
- 1/3 av sektorn för socialtjänsts inköpskostnad för tillagning av maten

Avgiften uttas av den enskilde beräknad per besöksdag.

Måltidsleverans SoL

Färdiglagad lunch som levereras hem till den enskilde.

Lagrum: 2 kap. 5 § KL

Lagrum: 32 kap. 1 § SoL

Avgiften för måltiden avser per lunchportion och utgörs av 40 % av 1/30 av summan av

- Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 61-74 år, plus
- 1/3 av sektorn för socialtjänsts inköpskostnad för tillagning av maten

Tillkommer avgift för leveransinsatsen, som är bestämd till 10 kronor per portion.

Måltider på boenden LSS

Lagrum: 2 kap. 5 § KL

Den enskilde över 18 år som bor permanent med ett LSS-beslut på ett gruppboende i kommunal regi har möjlighet att teckna måltidsabonnemang i form av helpension per månad, i det fall den enskilde inte på egen hand vill hantera sin mathållning.

Avgiften utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år.

För den enskilde över 18 år som bor på boende i extern regi, avser både kortare vistelse och längre tids boende, med ett LSS-beslut uttas avgift för helpension per månad eller dygn.

Undantag från måltidsavgift medges

- den som betalar direkt till måltidsleverantören alternativt den enskilde som på egen hand hanterar sin mathållning, och
- i de fall kommunen inte bekostar måltiderna.

Avgiften utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnad per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år.

Den enskilde som bor permanent med ett LSS-beslut på en servicebostad i kommunal regi har inte möjlighet att teckna måltidsabonnemang, men enstaka måltider kan ibland tillhandahållas.

Avgiften utgörs av summan av

- Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnader per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år, gånger
- Den procentuella andel som varje måltid beräknas utgöra av heldagskostnaden (1/30).
Frukost 20 %, lunch 40 %, middag 30 %, mellanmål 5 % + 5 %.

Måltid (lunch) på daglig verksamhet LSS

Lagrum: 2kap. 5 § KL

Avgiften för lunch på daglig verksamhet och utgörs av summan av 40 % av 1/30 av

- Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnader per månad för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år

Avgiften uttas av den enskilde beräknad per besöksdag.

Undantag från avgiften medges

- den som bor på gruppboende i kommunal regi och som har tecknat måltidsabonnemang i form av helpension.

Måltider vid korttidsvistelser utanför hemmet LSS

Lagrum: 2 kap. 5 § KL

Avgiften utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnader utifrån respektive åldersgrupp för barn t.o.m. 17 år.

Avgiften utgörs av Konsumentverkets senast beräknade och publicerade livsmedelskostnader för kvinnor i åldersgruppen 31-60 år för vuxna över 18 år.

Avgiften uttas av den enskilde beräknad per besöksdag. Ankomstdagen räknas som närvarodag, avresedagen som frånvarodag.

Bostad och boende

Hyra enligt jordabalken debiteras för bostad som utgör den enskildes permanenta hem. Detta gäller bostäder oavsett insatsen är beslutad i enlighet med SoL eller LSS.

Bostadsavgift debiteras för bostad som utgör den enskildes permanenta hem i de fall jordabalken inte är tillämplig. Bostadsavgiften utgörs av högkostnadsskyddets belopp i 32 kap. 6 § p 2 SoL. Detta gäller bostäder oavsett insatsen är beslutad i enlighet med SoL eller LSS.

Bostadsavgift debiteras för boende i extern regi, avser både kortare vistelse och längre tids boende där någon form av omsorgsinsatser utförs, i de fall jordabalken inte är tillämplig. Bostadsavgiften utgörs av högkostnadsskyddets belopp i 32 kap. 6 § p 2 SoL. Detta gäller boende oavsett insatsen är beslutad i enlighet med SoL eller LSS.

Undantag från avgift medges för

- den enskilde som betalar hyra för boendet direkt till den externa anordnaren av boendeinsatsen.
- den enskilde som innehar annan bostad den ensam betalar hyra för, vilket ska visas genom inlämnande av underlag som styrker betalning.
- den enskilde som har insatsen beslutad med stöd av LSS och i perioden från 18-årsdagen till och med 1 juli det år den enskilde fyller 19 år.
- den enskilde över 18 år som har insatsen beslutad med stöd av SoL och som uppbär försörjningsstöd som enda livsuppehälle.

Hyra respektive bostadsavgift utgår inte för korttidsboende/plats i särskilt boende för service och omvårdnad i kommunal regi i de fall den är ett led i SoL-insatser i form av växelvård, avlastning för anhöriga, hemtagning från sjukhus samt i väntan på särskilt boende för service och omvårdnad.

Hyra respektive bostadsavgift utgår inte för korttidsboende/plats i särskilt boende för service och omvårdnad i de fall den är ett led i SoL-insats i form av hospice, oavsett det är i kommunal eller extern regi.

Kommunal primärvård (hälso- och sjukvård)

Lagrum: 17 kap. 1 § HSL

Avgiften utgörs av prestationsersättningens timbelopp för hemsjukvård fastställd av Samverkansnämnden, Västra Sjukvårdsregionen och bestäms till en (1) timma per månad.

Avgiften uttas från den enskilde som blir inskriven i den kommunala primärvården och är

- boende i särskilt boende för service och omvårdnad enligt SoL
- korttidsvistande i särskilt boende för service och omvårdnad enligt SoL
- boende i särskilt boende för stöd och hjälp mm enligt SoL, även benämnt biståndsbedömt trygghetsboende
- boende i bostad med särskild service enligt SoL
- boende i ordinärt boende
- från och med 1 juli det år man fyller 19 år.

Reducering av avgift:

- medges vid vistelse på sjukhus och korttidsplats
- reducering sker med 1/30 av månadsavgiften per frånvarodag. Avresedagen räknas som frånvarodag, ankomstdagen räknas som närvarodag.

Undantag från avgift medges

- den enskilde, oavsett ålder, som tillhör de personkretsar som anges i LSS och som bor i bostad med särskild service med LSS-beslut (gruppbostad eller servicebostad)
- den enskilde till och med 1 juli året den fyller 19 år

Transport av avliden till bårhus

Lagrum: 17 kap. 1 § HSL

Avgift debiteras med samma belopp som transportören debiterar kommunen. Moms tillkommer.

Avgiften debiteras dödsboet.

Förvaring av avliden på bårhus

Lagrum: 17 kap. 1 § HSL

Avgift debiteras med samma belopp som Västra Götalandsregionen debiterar kommunen.

Avgiften debiteras dödsboet.

Provisorisk dödsboförvaltning och gravsättning

Lagrum: 18 kap 2 § st. 2 ärvdabalk (1958:637)

Lagrum: 5 kap 2 § st. 2 begravningslag (1990:1144)

Avgift uttas med två procent av prisbasbeloppet per timma.

Taxan är harmoniserad med samverkande kommuner.

Bestämmelse om avvikelse från beslutad taxa

Socialnämnden får besluta om avvikelse från av kommunfullmäktige beslutad *Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde* om det kan anses påkallat utifrån särskilda omständigheter i ett enskilt ärende.

Vid beslut om avvikelse ska likställighetsprincipen i 2 kap. 3 § KL beaktas.

Ersättnings beräkningsgrunder och insatser

Stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär medför inte kostnadsansvar för den enskilde, utom i ett fall vad gäller vuxna över 18 år. Storleken på den ersättning som kommunen får tas ut fastställs av regeringen.

För andra stöd- och hjälpinsatser, som inte är av behandlingskaraktär, får kommunen ta ut skälig ersättning. Ersättnings beräkningsgrunder bestäms av kommunfullmäktige.

För vissa insatser som ges till barn och ungdom, upp till 18 år, får kommunen ta ut ersättning från vårdnadshavare. Storleken på ersättningen fastställs av regeringen och framgår av socialförsäkringsbalken (2010:110).

Uppehälle vid insats av behandlingskaraktär i hem för vård eller boende eller i familjehem

Lagrum: 32 kap. 2 § st. 1 SoL

Den enskildes kostnad utgörs av belopp som framgår av 17 kap. 2 § SoF (2025:468).

Kostnaden debiteras den enskilde i efterskott.

Undantag från debitering av den enskildes kostnad medges den som uppbär försörjningsstöd som enda livsuppehälle.

Socialnämnden får enligt 33 kap. 6 § SoL helt eller delvis efterge ersättningsskyldigheten.

Boendeinsats utan vård- eller behandlingsinsats

Lagrum: 32 kap. 2 § st. 2 SoL

Den enskildes kostnad utgörs av högkostnadsskyddets belopp i 32 kap. 6 § p 2 SoL per månad. Per dag beräknas kostnaden med 1/30 av nämnda belopp.

Kostnaden debiteras den enskilde i efterskott.

Undantag från debitering av den enskildes kostnad medges den som uppbär försörjningsstöd som enda livsuppehälle.

Socialnämnden får enligt 33 kap. 6 § SoL helt eller delvis efterge ersättningsskyldigheten.

Barns vård i ett annat hem än det egna, SoL

Lagrum: 32 kap. 3 § st. 1 SoL

Den enskildes kostnad (föräldrarnas) utgörs av belopp som framgår av 17 kap. 3 § SoF (2025:468) med hänvisning till socialförsäkringsbalken.

Kostnaden debiteras den enskilde i efterskott.

Undantag från debitering av den enskildes kostnad medges den som uppbär försörjningsstöd som enda livsuppehälle.

Socialnämnden får enligt 33 kap. 6 § SoL helt eller delvis efterge ersättningsskyldigheten.

Barns vård i ett annat hem än det egna, LSS

Lagrum: 20 § LSS

Den enskildes kostnad (föräldrarnas) utgörs av belopp som framgår av 17 kap. 3 § SoF (2025:468) med hänvisning till socialförsäkringsbalken.

Kostnaden debiteras den enskilde i efterskott.

Vem betalar avgift och vilka avgifter

Avgift debiteras den enskilde som är stadigvarande bosatt i Härryda kommun och har fått beslut om beviljade biståndsinsatser och/eller är inskriven i den kommunala primärvården. Avgift debiteras den enskilde som har tecknat måltidsabonnemang. Avgifterna faktureras vanligen månatligen i efterskott. Fakturan skickas från Härryda kommun.

För enskilda som vistas tillfälligt i Härryda kommun, till exempel i fritidsboende, och har beviljade hemtjänstinsatser från sin hemkommun kommer fakturan på avgifterna från hemkommunen.

För enskild med beslut om insatsen särskilt boende för service och omvårdnad, debiteras avgift för insatserna service och omvårdnad och kommunal primärvård samt tjänsterna förbrukningsvaror och måltider (helpension). Hyra debiteras för bostaden.

För enskild med beslut om insatsen korttidsplats/boende på särskilt boende för service och omvårdnad debiteras avgift för insatserna service och omvårdnad och kommunal primärvård samt tjänsterna förbrukningsvaror och måltider (helpension).

För enskild med beslut om insatsen bostad med särskild service, 8:11 SoL, debiteras avgift för insatserna stöd och omsorg och kommunal primärvård samt i vissa fall måltider. Hyra debiteras för bostaden, alternativt bostadsavgift i vissa fall.

För enskild med beslut om insatsen dagverksamhet debiteras avgift för måltider (halvpension och mellanmål).

Kommunen debiterar faktiska kostnader för insatser, tjänster eller andra nyttigheter när dessa på grund av skadeståndsrättsliga regler eller på grund av försäkring ska bekostas av annan än den enskilde.

Överklagan av taxan, avgifterna och den enskildes kostnad

Överklagan av kommunfullmäktiges beslut om taxa för avgifterna sker genom så kallad laglighetsprövning i enlighet med 13 kap. kommunallagen.

Överklagan av avgiftsbeslut i det enskilda fallet sker genom så kallat förvaltningsbesvär i enlighet med 35 kap. socialtjänstlagen.

Överklagan av den enskildes kostnad i det enskilda fallet är inte möjlig.

Lagtext 2026-04-07

Kommunallagen, KL

2 kap. 5 § Kommuner och regioner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning. Lag ([2019:835](#))

2 kap. 6 § Kommuner och regioner får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller. Lag ([2019:835](#)).

Socialtjänstlagen, SoL

32 kap. 1 § Kommunen får enligt grunder som kommunen bestämmer ta ut skäliga avgifter som inte överstiger kommunens självkostnader i följande fall:

- *1. familjerådgivning,*
- *2. verksamhet för barn och unga enligt 18 kap. 1–5 och 10 §§ som inte är insatser av behandlingskaraktär,*
- *3. föräldrautbildning inför adoption,*
- *4. hemtjänst,*
- *5. dagverksamhet,*
- *6. sådan särskild boendeform för äldre personer som avses i 8 kap. 4 § eller bostad med särskilt stöd för personer med funktionsnedsättning som avses i 8 kap. 11 § och som inte omfattas av 12 kap. jordabalken, och*
- *7. annan liknande insats.*

I fråga om avgifter för hemtjänst, dagverksamhet, bostad i särskild boendeform för äldre personer och bostad med särskilt stöd för personer med funktionsnedsättning finns ytterligare bestämmelser i 4–10 §§

32 kap. 2 § Kommunen får inte ta ut avgifter för insatser av behandlingskaraktär. Kommunen får dock, utom i fråga om barn, ta ut ersättning för uppehållet av den som på grund av skadligt bruk eller beroende av alkohol, narkotika eller andra beroendeframkallande medel får vård eller behandling i ett hem för vård eller boende eller i ett familjehem.

I 31 kap. 3 § 1 finns en bestämmelse om att regeringen får meddela föreskrifter om den högsta ersättning som får tas ut för varje dag. För andra insatser får kommunen ta ut skälig ersättning.

Första och andra styckena gäller inte i fråga om insatser för vilka avgift har bestämts enligt 1 §.

Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

18 § Av dem som enligt beslut av Försäkringskassan är berättigade att få assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken får avgift för personlig assistans tas ut inom ramen för sådan ersättning. Lag ([2010:480](#)).

19 § Skäliga avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter får tas ut av dem som har hel allmän ålderspension, hel sjukersättning eller hel aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken eller annan inkomst av motsvarande storlek, enligt de grunder som kommunen bestämmer. Avgifterna får dock inte överstiga kommunens självkostnader. Kommunen ska se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov. Lag ([2010:480](#)).

20 § Om någon som är under 18 år får omvårdnad i ett annat hem än det egna med stöd av denna lag, är föräldrarna skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader för omvårdnaden. Kommunen får i sådana fall uppbära underhållsbidrag som avser barnet.

21 § I andra fall än som anges i 18--20 §§ får avgifter eller ersättning för kostnader inte tas ut för insatser enligt denna lag.

Hälso- och sjukvårdslagen, HSL

17 kap. 1 § Vårdavgifter och avgifter med anledning av att patienter uteblir från avtalade besök får tas ut enligt grunder som regionen eller kommunen bestämmer. Patienter som omfattas av en regions eller en kommuns ansvar för hälso- och sjukvård enligt 8 kap. 1-3 §§ respektive 12 kap. 1 och 2 §§ och 14 kap. 1 § ska behandlas lika.

Första stycket gäller inte i den mån annat är särskilt föreskrivet. Lag ([2019:973](#)).

Ärvdabalken, ÄB

18 kap. 2 § Till dess att egendomen har tagits om hand av samtliga dödsbodelägare eller av den som i annat fall har att förvalta boet, skall egendomen, om den ej står under vård av förmyndare, syssloman eller annan, vårdas av delägare som sammanbodde med den avlidne eller annars kan ta hand om egendomen. Den som har tagit hand om egendomen skall genast underrätta övriga delägare om dödsfallet och, om det behövs god man för någon delägare, göra anmälan hos överförmyndaren enligt 11 kap. föräldrabalken. Vad som har sagts om delägare gäller också efterlevande make som inte är delägare.

Finns det inte någon som sålunda tar hand om den dödes egendom, skall medlem av hushållet som den döde tillhörde, hyresvärd eller annan som är närmast till det ta hand om egendomen samt tillkalla delägare eller anmäla dödsfallet till socialnämnden. Då anmälan skett eller förhållandet på annat sätt blir känt, skall socialnämnden, om det behövs, göra vad som enligt första stycket åligger delägare. För kostnaderna med anledning av detta har kommunen rätt till ersättning av boet. Lag ([1994:1435](#)).

Begravningslag

5 kap. 2 § Om den avlidne inte efterlämnar någon som ordnar med gravsättningen, skall den ordnas av den kommun där den avlidne senast var folkbokförd eller, om den avlidne inte har varit folkbokförd i Sverige, av den kommun där dödsfallet inträffade.

För kostnaderna har kommunen rätt till ersättning av dödsboet. Lag ([1991:496](#)).

Sammanträdesdatum
2023-12-14

§ 166

Dnr 2023KS542

Fastställande av taxa, avgifter och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde

Beslut

Kommunfullmäktiges beslut i enlighet med kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige fastställer *Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde* att gälla från och med 1 april 2024.

Kommunfullmäktige beslutar att undantag från måltidsavgift på särskilt boende för service och omvårdnad som framgår i *Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde*, ska gälla retroaktivt från och med 1 januari 2022.

Kommunfullmäktige fastställer *Avgifter för insatser och tjänster inom socialnämndens verksamhetsområde år 2024* att gälla från och med 1 april 2024. Kommunfullmäktige uppdrar åt socialnämnden att årligen räkna om avgifterna utifrån principerna i fastställd taxa.

Kommunfullmäktige upphäver *Taxa avseende avgifter för hemtjänstinsatser, kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser samt andra tjänster och nyttigheter inom socialtjänsten*. Taxan tillämpas dock till och med 31 mars 2024.

Kommunfullmäktige upphäver *Avgifter i samband med LSS-insatser för brukare som bor i Härryda kommun samt Avgifter inom handikappomsorgen för brukare från Härryda kommun som bor i annan kommun*. Taxan tillämpas dock till och med 31 mars 2024.

Kommunfullmäktige upphäver *Taxa avseende avgift för samtalsbesök hos familjerådgivningen* beslutad 17 september 2018 § 147. Taxan tillämpas dock till och med 31 mars 2024.

Kommunfullmäktige upphäver *Taxa avseende avgift för provisorisk dödsboförvaltning och gravsättning*. Taxan tillämpas dock till och med 31 mars 2024.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige har beslutat om taxor avseende avgifter inom socialnämndens verksamhetsområde vid skilda tillfällen. Förändringar i föreskrifter och andra omständigheter som påverkar nuvarande taxebestämmelser har föranlett en översyn av taxor och avgifter för socialtjänstens insatser och tjänster. Taxedokumentet har fått en ny struktur som syftar till att öka läsbarheten och som i ett och samma dokument samlar alla insatser och tjänster för vilka avgift kan debiteras.

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2023-12-14

Det tillkommer ny taxa avseende avgifter för tjänster inom hälso- och sjukvårdens område samt bostadsavgift för vissa bostadsinsatser. Taxan för samtalsbesök på familjerådgivningen är uppdelad och skiljer sig åt beloppsmässigt för individuellt samtal respektive parsamtal. Mindre förändringar på detaljnivå är gjorda vad gäller taxan för måltidsavgiften, förbrukningsvaror och den kommunala primärvården. Nya undantag från avgift är tillagda för vissa insatser och tjänster. Slutligen har några beräkningsgrunder tagits bort ur taxan. Taxedokumentet omfattar även insatser där ersättningar från enskild för kommunens kostnader kan uttas.

Avgifterna är omräknade i enlighet med den nya taxans principer. Till belopp sett har ökningen för måltider kunnat hållas nere tack vare nya taxep principer, trots kraftigt höjda livsmedelskostnader. Flera ändringar i taxebestämmelserna leder till att debiteringen av avgifter i en del enskilda fall blir mindre på totalen.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 23 november 2023 § 381
- Socialnämndens beslut 25 oktober 2023 § 181
- Tjänsteskrivelse 29 augusti 2023
- Taxa och ersättning från enskild för kommunens kostnader inom socialnämndens verksamhetsområde, 2 oktober 2023
- Avgifter för insatser och tjänster inom socialnämndens verksamhetsområde år 2024, 2 oktober 2023
- Nu gällande taxa för avgifter inom hemtjänst med mera
- Nu gällande avgifter inom hemtjänst med mera
- Nu gällande avgifter i samband med LSS-insatser
- Jämförelse av jämkningsavsnitt från taxebestämmelser till riktlinje
- Protokollsutdrag § 31 Pensionärsrådet 22 augusti 2023
- Protokollsutdrag § 24 Pensionärsrådet 8 juni 2023
- Protokollsutdrag § 33 Rådet för tillgänglighet och delaktighet 23 augusti 2023
- Protokollsutdrag § 34 Rådet för tillgänglighet och delaktighet 23 augusti 2023

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande